

TAGi põhikooli eesti keele kui teise keele ainekavad

SISUKORD

1. ÜLDOSA	3
1.1. ÕPPEAINE KIRJELDUS	3
2. I KOOLIASTE. ÕPPEAINE „EESTI KEEL TEISE KEELENA“	5
I KOOLIASTME LÕPUKS TAOTLETAVAD TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD	5
ÕPITULEMUSED	5
ÕPPESISU	6
ÕPPETEGEVUSED	6
HINDAMINE	7
2.1. ESIMESE KLASSI AINEKAVA	8
Õpitulemused	8
Õppesisu	8
Õppetegevused	9
Soovituslikud õppematerjalid	11
2.2. TEISE KLASSI AINEKAVA	11
Õpitulemused	11
Õppesisu	12
Õppetegevused	13
Soovituslikud õppematerjalid	14
2.3. KOLMANDA KLASSI AINEKAVA	15
Õpitulemused	15
Õppesisu	15
Õppetegevused	16
Soovituslikud õppematerjalid	18
3. II KOOLIASTE. ÕPPEAINE „EESTI KEEL TEISE KEELENA JA KIRJANDUS“	19
II KOOLIASTME LÕPUKS TAOTLETAVAD TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD	19
ÕPITULEMUSED	19
ÕPPESISU	20
ÕPPETEGEVUSED	21
HINDAMINE	21
3.1. NELJANDA KLASSI AINEKAVA	22
Õpitulemused	22
Õppesisu	22
Õppetegevused	23
Soovituslikud õppematerjalid	25
3.2. VIIENDA KLASSI AINEKAVA	26
Õpitulemused	26
Õppesisu	26
Õppetegevused	27
Soovituslikud õppematerjalid	29
3.3. KUUENDA KLASSI AINEKAVA	29
Õpitulemused	29
Õppesisu	30
Õppetegevused	31
Soovituslikud õppematerjalid	33
4. III KOOLIASTE. ÕPPEAINE „EESTI KEEL TEISE KEELENA JA KIRJANDUS“	34
III KOOLIASTME LÕPUKS TAOTLETAVAD TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD	34
ÕPITULEMUSED	34
ÕPPESISU	35
ÕPPETEGEVUSED	36

HINDAMINE.....	37
4.1. SEITSMENDA KLASSI AINEKAVA	37
Õpitulemused.....	37
Õppesisu.....	38
Õppetegevused	39
Soovituslikud õppematerjalid	41
4.2. KAHEKSANDA KLASSI AINEKAVA.....	41
Õpitulemused	41
Õppesisu.....	42
Õppetegevused	43
Soovituslikud õppematerjalid	45
4.3. ÜHEKSANDA KLASSI AINEKAVA	46
Õpitulemused	46
Õppesisu.....	46
Õppetegevused	47
Soovituslikud õppematerjalid	49
5. KIRJANDUST	51

Eesti keele ja kirjanduse ainekava

1. Üldosa

TAGi 2024/25. kehtima hakkavas ainekavas on PRÕK 2023 põhjal tehtud muudatusi.

- 1) Muutunud on õppeaine nimetus 2. ja 3. kooliastmes: alates 2024/25. õppeaastast on eesti keel teise keelena ja kirjandus lõimitud õppeaineks „Eesti keel ja kirjandus“.
- 2) Täiendatud on õppeaine kirjeldust.
- 3) Lisatud on kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud.
- 4) Täiendatud on õpitulemusi silmas pidades uusi saavutustasemeid (I kooliaste A2, II kooliaste B1, III kooliaste B2).
- 5) Parandatud on PRÕK 2023 muutunud eesti keele õppe mahud: varasema 4 nädalatunni asemel on 5 nädalatundi, sh 1 tund kirjandust.

Eesti keele ja kirjanduse ainekavas on II-III kooliastmes kooli eripärast tulenevalt kirjandus ja eesti keel teise keelena lõimitud ühiseks aineks „Eesti keel ja kirjandus“. Esimese kooliastme õppeaine on „Eesti keel“.

1.1. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga loimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli. Eesti keel teise keelena on muukeelsetele õpilastele üldjuhul esimene kokkupuude emakeelest erineva keele ja kultuuriga. Seetõttu on üks õppe tähtsamaid ülesandeid äratada huvi eesti keele ja kultuuri vastu, tekitada motivatsiooni õppida järgmisi võõrkeeli ning võimaldada jätkata õpinguid eestikeelses gümnaasiumis.

Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajaline pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust. Eesti keele kui teise keele õpe lähtub [Euroopa keeleõppe raamdokumendi](#) ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtetest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm). Pragmatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse suhtluse keeletoimingute ja -strateegiate kaudu. Keeleteadmised (hääldus, grammatika, sõnavara) ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise ja grammatiliselt õige keelekasutuse juurde.

Õppija eesti keele oskuse arengut Tartu Annelinna Gümnaasiumis toetab lisaks keeletundidele ka eestikeelne aineõpe (lõimitud aine- ja keeleõpe, LAK-õpe), mida on keelekümluse eri vormidena TAGis kasutatud üle 30 aasta. 2024/25. õppeaastal algab Eestis üleminek eestikeelsele õppele. Tartu linn, sh Tartu Annelinna Gümnaasium alustas üleminekut eestikeelsele õppele 2022/23. õppeaastal 1., 4. ja 7. klassidest. Aastal 2023/24 toimub eestikeelne õpe TAGi kõigis 1.–2., 4.–5. ja 7.–8. klassides. Alates 2024/25. õppeaastast on TAG eestikeelsel õppel. Õpetuses kasutatakse lõimitud aine- ja keeleõppe, sh keelkümluse põhimõtteid.

Täieliku keelekümluse mudeli järgi toimub alates 2024/25. õppeaastast 1. klassis kogu õppetöö kõigis ainetes eesti keeles, sh on õpilase nädalakoormuses 9 eesti keele tundi (5 tundi täisklassile ja 4 rühmatundi). Alates 2. klassist hakatakse õpetama vene keelt 4 tundi nädalas, eestikeelne aineõpe jätkub. Alates 4. klassist kuni põhikooli lõpuni on eesti keelt nädalas 5 tundi, sh 1 tund kirjandust.

Keeleõppe keskmeks on eesmärgistatud õppetegevused, mis on seotud kuue teemavaldkonnaga. Põhikoolis on teemade käsitlemise lähtepunktiks „Mina ja minu lähiümborus”. Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist valdkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemasid käsitledes lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ning vajadustest. Keeletunnis suheldakse eesti keeles, kuid seoseid luuakse ka muude õppijale tuttavate keeltega ja võimalusel jagatakse selgitusi õppija emakeeles. kooli õppekeeles võib vajaduse korral anda selgitusi. Eesti keele oskuse arengut toetab eakohase kirjanduse lugemine.

Õpetuses kasutatakse nii keelelist, kognitiivset, sensorset (sh visuaalset) kui ka koostöist tuge, et õppijad omandaksid ainesisu, kuid areneksid ka keele- ja õpioskused. Õppetegevusi kavandades lähtutakse põhimõttest lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele. Keeleoskuse arengut silmas pidades alustatakse sagedasematest ja õppijale elulistest suhtlussituatsioonidest. Kõigis kooliastmetes peab õppijat motiveerima ning kujundama temas jaatavat hoiakut keeleõppesse. Selleks on soovitatav kasutada digitaalseid õpi- ja suhtluskeskkondi, korraldada keelenädalaid ja -päevi, õppereise ja õpilasvahetust ning eestikeelseid kohtumisi külalistega. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija edusamme.

Õpitut seostatakse keele kasutamisega väljaspool keeletundi. Selleks sobivad mitmesugused tegevused keelekeskkonnas: õpilasvahetus, koolide ühistegevused, õppekäigud, info hankimine erinevatest allikatest.

Koostöös teiste õppeainete õpetajatega on vaja mitmekülgsest arendada õpilase õpioskusi, sh koostöö- ja iseseisva töö oskust, oskust seada endale õpieesmärke ja analüüsida oma õpitulemusi.

Õppetöös kasutatakse nii kokkuvõtvat kui ka kujundavat hindamist. Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse vastastik- ja enesehindamist. Õppija eesti keele oskuse enesehindamise vahendina kasutatakse Euroopa keelemappi. Eksimused ja vead kuuluvad keeleõppe juurde, vigade analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

2023/24. õppeaastast suurenes eesti keele kui teise keele õppe maht 4.–9. klassini neljalt tunnilt nädalas viiele tunnile arvestusega, et lisandunud tunni õppesisu on kirjandus. Kirjanduse õppesisu klassiti täpsustatakse [töökavades](#).

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, arendada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

2. I kooliaste. Õppeaine „Eesti keel teise keelena“

I kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

- 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest;
- 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;
- 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast;
- 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;
- 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;
- 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.

Õpitulemused

I kooliastme oodatavad õpitulemused (A2.1) kajastavad 3. klassi lõpetaja head saavutust. Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada.

Keeleoskus. Õppija

- mõistab lihtsaid küsimusi ja korraldusi;
- saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- leiab ja mõistab vajalikku teavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused;
- saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest sõnumitest ja kirjadest;
- saab aru lihtsamate ilukirjandus- ja meediatekstide põhisistust;
- kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning lähiümbruse (pere, kodu, kooli, asjad ja tegevused) kirjeldamiseks;
- jutustab endale olulistest sündmustest;
- väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist;
- suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab neile, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist ja keeldumist;
- kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- valdab tavaolukordades suhtlemiseks vajalikku põhisõnavara;
- tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

Eesti keele oskuse õpitulemused esimese kooliastme lõpus (osaoskuste täpsustatud õpitulemused on esitatud iga klassi ainekavas õppetegevuste all).

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
Hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Väga hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

Kultuuritundmine. Õppija

- on omandanud esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;
- teadvustab ja võrdleb eesti kultuuri ja teiste maade kultuuride erinevusi ja sarnasusi eakohasel tasemel;
- loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab lastefilme ja -saateid;
- tunneb ja väärtustab Eesti riiklikke tähtpäevi ja nendega seotud traditsioone;
- leiab lisateavet eri kultuuride tundmaõppimiseks;
- kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid.

Õpioskused ja hoiakud. Õppija

- suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;
- kasutab esmaseid õpioskusi eesti keele õppimiseks;
- leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.
- täidab iseseisvalt tuttavaid ülesandeid
- analüüsib õpetaja abiga oma teadmisi ja oskusi.

Digipädevus. Õppija

- leiab ja säilitab digivahendite abil infot;
- loob, vormindab digitaalset sisu (nt loovtöö);
- salvestab, taasesitab ja jagab teavet;
- suhtleb vanemate, kaasõpilaste ja õpetajatega, kasutades digivahendeid ning järgides digisuhtluses kokkulepitud reegleid (nn netikett);
- toimetab (täiendab-parandab) enda ja teiste loodud digitaalset materjale (nt tekstidokument);
- rakendab digiseadmeid kasutades ohutus- ja turvameetmeid.

Õppesisu

Mina ja teised. Enese, pereliikmete ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine (nt nimi, rahvus, sugu, vanus, iseloom, välimus, riietus).

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht (nt linn, küla, asula, tänav, telefoninumber); kodukoha loodus (nt lilled, puud, põõsad, linnud ja loomad); kodused toimingud (nt koristamine, söömine, pesemine, riietumine); perekondlikud sündmused (nt sünnipäevade kirjeldamine).

Kodukoht Eesti. Suuremad linnad (nt pealinn Tallinn, Tartu, Pärnu, Kuressaare, Narva, Viljandi); aastaring (kalender, aastaajad, nädalapäevad, kuude nimetused, kuupäevad); rahvakalendri tähtpäevad (nt mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev).

Riigid ja nende kultuur. Naaberriigid (pealinnad, põhirahvused, keel).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis (nt enesetunne, arsti juures käimine); koolipäev (kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused, kell ja kellaaeg); koolitee (nt tee pikkus).

Vaba aeg. Lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); mängude käsklused ja juhendid (tuntumate mängude, sh laulumängude käsklused ja läbiviimine).

Õppetegevused

I kooliastme õpitulemuste saavutamiseks planeeritakse õppetegevusi lähtudes kolmest aspektist:

- 1) õpitulemuste, sh õpioskuste arendamiseks plaanitavad tegevused;
- 2) diferentseeritud õppes plaanitavad tegevused;
- 3) üldpädevuste arendamise, lõimingu ja läbivate teemadega seonduvad tegevused.

Omandatakse esmane sõnavara. Õpilased õpivad eristama eesti keele häälikuid, häälikuühendeid, sõnarõhku ja lauseintonatsiooni ning omandavad õige hääldusala. Rõhk on kuulamisel ning rääkimisel. Kuulatakse põhiliselt adapteeritud ja õpiotstarbelisi tekste (nt lühidialooge ja -monolooge). Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis. Loetakse ja kirjutatakse seda, mis on suuliselt juba õpitud. Õpitut kinnistatakse süstemaatilise kordamise ja varasema materjaliga seostamise teel. Metoodilisi võtteid valides lähtutakse eakohasusest.

Õpitut seostatakse keele kasutamisega väljaspool keeletundi. Selleks sobivad mitmesugused keelekeskkonnas toimuvad tegevused (õpilasvahetus, koolide ühistegevused, tunnikülalised, õppekäigud, info saamine erinevatest teabeallikatest). Keeleõpet rikastatakse keeleõppija isikliku kogemuse kaudu, mida õppija saab jagada kaasõppijatega.

Kultuuritundmisega seotud õpitulemusteni jõudmiseks toetub õpetaja oma töös Eesti kultuurikontekstile, tutvustab rahvuspühi ja rahvakalendri tähtpäevi ning suunab õpilasi osalema Eesti kultuurielus. Eesmärk on kujundada õpilastes positiivset suhtumist eesti keelde ja kultuuri ning tekitada nende vastu huvi. Kultuuridevahelise pädevuse arendamiseks suunab õpetaja õppijaid märkama eri kultuure kõiki osaoskusi õpetades ja kaasates koolis õppivaid eri rahvusest õpilasi ning võimaldades neil jagada oma teadmisi ja kogemusi.

Õppimise käigus arendatakse õpioskusi, sealhulgas oskust seada endale õpieesmärke ja eakohaselt analüüsida oma õpitulemusi. I kooliastmes õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest), oluline on mängulisus. Oluline osa on paaris- ja rühmatööl (rollimängud, dramatiseeringud, ajurünnak jne). Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

I kooliastme eesti keele tundides antakse õppijatele esmased digioskused. Lapsed omandavad võtted suhtlemiseks ja koostöö tegemiseks erinevates digikeskkondades. Digivahendite kasutamine annab võimaluse tunde mitmekesistada ning motiveerida õpilasi õppima.

Klasside ainekavades on õppetegevustega paralleelselt esitatud osaoskuste õpitulemused oodatavate tasemete kaupa. See loob seose arendatavate oskuste ja selleks sobivate õppetegevuste vahel ning annab õpetajale parema ülevaate osaoskuse arengust tasemeti.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse TAGi põhikooli õppekavas sätestatud põhimõtetest. Õpilasele selgitatakse, et hindamine on õppe loomulik osa ning selleks kasutatakse erinevaid viise: kokkuvõtvat hindamist (nt kontrolltöö) ja kujundavat hindamist (nt õpetaja/kaasõpilase tagasiside, enesehinnang). Õppeperioodi alguses antakse õppijatele ülevaade hinnatavatest oskustest (õpitulemustest), aga ka hindamise erinevatest viisidest ja nende kasutamise põhimõtetest. Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, võiks teha nt kooliaasta alguses diagnoostestina (nt õpperühma keeleoskustaseme esmaseks määratlemiseks, õpetaja töökava kohandamiseks) ja/või õppeaasta lõpus õpitulemuste kontrollimiseks.

I kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes tagasisidet eelkõige selle kohta, mida õpilane on hästi teinud. Sõltuvalt osaoskusest ja ülesande eesmärgist valitakse kas üks või mitu hinnatavat aspekti. Näiteks võib kutse kirjutamisel hinnata kirjutise eesmärgipärasust, vormistuse asjakohasust ja keelelist mõistetavust. Rühmatöö ülesanne annab võimaluse hinnata lisaks keeleoskuse aspektidele ka koostööoskust.

Õppijaid kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust oma õppimist ja käitumist analüüsida. Õpilane hakkab õpetaja juhendamisel oma edukusele hinnangut andma. Eesmärk on, et õpilane õpiks esialgu koostöös õpetajaga sõnastama seda, mida ta on enda arvates hästi omandanud, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema ja/või mis oskusi ta peaks endas veel arendama. Selleks sobivad eakohased töövormid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed, pildikaardid jmt), mis võimaldavad õpilasel lühidalt kirjeldada seda, mida uut ja huvitavat on ta õppinud või teada saanud. Eneseanalüüsi oskuse arendamisel on abiks ka Eesti Euroopa keelemapp.

I kooliastmes võib enesehinnanguid anda emakeeles, kuid õpetaja peaks õpilast julgustama ka eesti keelt kasutama. Oluline on, et kõik õpilased saaksid oma mõtteid ja arvamust väljendada. Hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid, hinnates põhiliselt positiivset õpitulemust. Rõhk on sisulisel tagasisidel, mis toob esile õpilase tugevad küljed ja edusammud.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma, analüüsides

- 1) oskusi ja teadmisi, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
- 2) oskusi või teadmisi, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

2.1. Esimese klassi ainekava

Õppemaht täielikus keelekümbluses on 9 tundi nädalas, kokku 315 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada.

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 1. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
Hea õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.1	A1.1
Väga hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A1.2	A1.2

Õppesisu

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused lisaks suhtluspädevusele, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Inimesed ja suhtlus. Tervitused ja hüvastijätud. Viisakas käitumine. Klassireeglid. Enda ja sõbra välimus, vanus, riietus. Kehaosad. Tervis ja puhtus.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, matemaatikapädevus, õpipädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Minu kodu ja pere. Linnakodu ja maakodu. Kodu kirjeldamine, lemmikloomad. Sugulased. Pereliikmete ametid ja igapäevased tegemised. Koolitee. Asutused linnas. Peretraditsioonid ja tähtpäevad.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, matemaatikapädevus.

Kodukoht Eesti. Kalendrikuud. Aastaajad. Ilm. Eestimaal on sünnipäev. Eesti rahvuslikud sümbolid. Eesti loodus, loomad, linnud ja taimed.	Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus.
Riigid ja nende kultuur. Lähiriikide nimetused ja pealinnad. Tähtpäevad eesti ja vene kultuuriruumis.	Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Nädalapäevad. Koolipäev, õppeained, kooliasjad, kool ja klass, kooliruumid. Tegevused koolitunnis ja vahetunnis. Lemmiktund. Värvused ja numbrid. Päevaplaan, kellaajad. Poeskäik. Tervislik toit. Menüü. Ohutu käitumine liikluses.	Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Vaba aeg. Meie huviringid. Tegevused vabal ajal. Sportlikud tegevused. Puhkus looduses. Perepuhkus talvel ja suvel. Reisimine.	Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Õppetegevused

Vaata [õppekeskkonna laiendamise võimalusi 1. klassis ja viiteid õppematerjalidele PRÕK 2023.](#)

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A1.1 (rahuldav tase) Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv). A1.2 (hea tase) Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms. A2.1 (väga hea tase) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Töökäskude mõistmine ja täitmine. Kuulamine ja kuuldu kordamine (vt Rääkimine hõbe, kuulamine kuld). Rääkimine kuuldu põhjal. Piltide järjestamine kuuldu põhjal. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide valimine, loetelu koostamine Mänguliste ülesannete täitmine (matkimismäng, sõnamäng, liikumismäng jms). Tekstid: Lasteekraani rubriik „ Vaata ja kuula “
Lugemine A1.1 (rahuldav tase) Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja	Veerimine, silpide kaupa lugemine. Lühilause lugemine. Häälega lugemine. Ilmeka lugemise harjutamine. Loetu põhjal piltide,

lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal. A1.2 (hea tase) Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid ja -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku. Ajaviitelugemine A1: Mõistab igapäevaseid tegevusi kajastavaid lühikesi illustreeritud lugusid, mis on kirjutatud lihtsas keeles. Mõistab üldjoontes illustreeritud lühitekste, kui illustratsioonid aitavad sisu ära arvata. A2.1 (väga hea tase) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku või koolisõnastikku. Ajaviitelugemine A2: Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu.	sõnade, tegevuste jm sobitamine ja järjestamine. Töökäskude ja mängujuhiste lugemine ja järgimine. Sõnastiku kasutamine. Dialoogide lugemine. Sobimatu sõna leidmine lauses või loetelus. Loetust saadud info põhjal pildi värvimine või joonistamine. Kodulugemine. Tekstid on autentseid või väheste kohandustega: jutustused, muinasjutud, luuletused, vanasõnad, kuulutused, uudised, infovoldikud, kirjad, intervjuud (vt nt Täheke, ETV Lastekraan).
Rääkimine A1.1 (rahuldav tase) Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele. A1.2 (hea tase) Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Häälalusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause. A2.1 (väga hea tase) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb häälalusvigu.	Pildil nähtu nimetamine. Kuulamine ja kordamine. Ennustamine pildi, märksõnade, pealkirja jms põhjal. Nõutud algustähga sõna nimetamine. Igapäevaste suhtlusolukordade mudeldamine. Alusmaterjalide (nt pilt, tabel, skeem) põhjal jutustamine ja kirjeldamine. Laulu- ja ringmängudes osalemine. Eakohaste laulude laulmine. Küsimus-vastus tegevused. Õpitud teksti jutustamine tugiküsimuste või kavapunktide abil. Rollisituatsioonide esitamine. Küsitluses osalemine.
Kirjutamine A1.1 (rahuldav tase) Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ära kirji). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel. A1.2 (hea tase) Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses ja tuttavates nimedes suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki. A2.1 (väga hea tase) Oskab lühidalt kirjutada iseendast, teisest inimesest ja lähiümbrusest õpitud sõnavara piires. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku või koolisõnastikku.	Trükitähtede õppimine, väikesed ja suured kirjatähed, kirjatehnika. Ära kirja tegemine. Loetud tekstist info paigutamine tabelisse. Mudeli järgi kirjutamine (minitekstid 4-5 lauset). Etteütlu kirjutamine. Lünkade täitmine. VENN-diagrammi täitmine. Teemakohase mõistekaardi koostamine õpetaja juhendamisel.
Keeleteadmised (grammatika, sõnavara)	Keeleteadmisi arendatakse

A1.1–A1.2

Kasutab üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

Grammatika PRÕK 2023: Eristab lühikest ja pikka häälikut ning õpetaja juhendamisel ka kirjutab.

kontekstis, analoogiale tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes.

Vt lähemalt lisa:

[Keeleteadmised](#)

Soovituslikud õppematerjalid

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2012. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 1. klass 1. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2013. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 1. klass 2. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Pipar, Pille 2014. *Koos on tore. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga kooli 1. klassile*. Tallinn: Koolibri.

Kebbinau, M., Kalmus, E. jt 2017. *Tere, kool! Aabits/õpik 1. klassile, 1. osa*. Tallinn: Maurus.

Kebbinau, M., Pääru, M. jt 2019. *Tere, kool! Õpik 1. klassile, 2. osa*. Tallinn: Maurus.

Ints, Õ., Vainola, K. jt 2021. *Jutulinna aabits*. Tallinn: Maurus.

Ints, Õ., Vainola, K. jt 2021. *Jutulinna lugemik 1. klassile*. Tallinn: Maurus.

Nimetatud õppematerjalid hõlbustavad ka kodulugemise valikut.

Soovituslikud raamatud: S. Väljal „Jussikese seitse sõpra“, A. Kivirähki jutustused, lihtsamad muinasjutud, nt „Punamütsike“, „Naeris“, „Kolm pörsakest“, E. Niit „Triinu ja Taavi lood“ Kalender infoallikana

Soovituslikud filmid: „Sipsik“, „Kaka ja kevad“, „Jussikese seitse sõpra“

2.2. Teise klassi ainekava

Õppemaht täielikus keelekümbuses on 7 tundi eesti keelt nädalas, kokku 240 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada.

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 2. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A1.1	A1.2	A1.1	A1.1
Hea õpitulemus	A1.2	A2.1	A1.2	A1.2
Väga hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused lisaks suhtluspädevusele, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Suvevaheaja meenutusi. Uued ja vanad sõbrad. Inimesed ja suhtlus. Tervitused ja hüvastijätud. Viisakas käitumine. Klassireeglid. Enda ja sõbra välimus, vanus, riietus. Tervis ja puhtus.	Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, matemaatikapädevus, õpipädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Minu kodu ja pere. Kodu ja elustiil linnas ja maal. Koduümbrus: park, aed ja mets. Kodu kirjeldamine, mööbel. Lemmikloomad. Esivanemad, sugulased. Pereliikmete ametid ja igapäevased tegemised. Koolitee. Sündmused peres.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Kodukoht Eesti. Kalendrikuud. Aastaajad. Ilmaennustus. Eestimaal on sünnipäev. Eesti rahvuslikud sümbolid. Eesti maastik ja elusloodus.	Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus.
Riigid ja nende kultuur. Lähiriikide nimetused ja pealinnad. Teekond läbi Eesti ja Euroopa. Tähtpäevad eesti ja vene kultuuriruumis. Laulu- ja tantsupidu.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Nädalapäevad. Koolipäev, õppeained, kooliasjad, kool ja klass, kooliruumid. Tegevused koolitunnis ja vahetunnis. Lemmiktund. Päevaplaan, kellaajad. Poes ja turul. Toit ja toiduained. Tervislik toidukorv. Menüü. Liiklusreeglid. Koolitee. Käitumine tänaval ja ühissõidukis, ohutu liiklemine. Esmaabi. Mida teha prügiga? Mina ja meedia. Lastesaated ja -ajakirjad.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Vaba aeg. Tegevused vabal ajal. Perega loomaaias. Meie hobid; kogud ja kollektsioonid. Puhkus ja reisimine.	Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A1.1 (rahuldav tase) Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv). A1.2 (hea tase) Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms. A2.1 (väga hea tase) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemadel, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Töökäskude mõistmine ja täitmine. Kuulamine ja kuuldu kordamine. Rääpimine kuuldu põhjal. Kuuldu põhjal loetellu sobivate sõnade või piltide valimine. Piltide järjestamine kuuldu põhjal. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide valimine või tabeli täitmine. Mänguliste ülesannete täitmine (matkimismäng, sõnamäng, liikumismäng, bingomäng jms).
Lugemine A1.2 (rahuldav tase) Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavat nime, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal. A2.1 (hea tase) Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavade, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid ja -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku. Ajaviitelugemine A1: Mõistab igapäevaseid tegevusi kajastavaid lühikesi illustreeritud lugusid, mis on kirjutatud lihtsas keeles. Mõistab üldjoontes illustreeritud lühikeste, kui illustatsioonid aitavad sisu ära arvata. A2.1 (väga hea) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku või koolisõnastikku. Ajaviitelugemine A2: Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu.	Lihtsamate tekstide sorav lugemine. Häälega lugemine. Ilmeka lugemise harjutamine ja süvendamine. Loetu põhjal piltide, sõnade, tegevuste jm sobitamine ja järjestamine. Töökäskude ja mängujuhiste lugemine ja järgimine. Sõnastiku kasutamine. Dialoogide lugemine. Sobimatu sõna leidmine lauses või loetelus. Lugemine ja teksti illustreerimine. Nõutud info leidmine tekstist. <i>Loe ja tee</i>-harjutused. Lausete eristamine katkematust sõnajadast. Kodulugemine. Tekstid on autentseid või väheste kohandustega: jutustused, luuletused, vanasõnad, kuulutused, uudised, infovoldikud, kirjad, intervjuud (vt nt Täheke, ETV Lasteekraan).
Rääkimine A1.1 (rahuldav tase) Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Pildil nähtu nimetamine. Kuulamine ja kordamine. Ennustamine pildi, märksõnade, pealkirja jms põhjal. Dialoogi lavastamine. Igapäevaste suhtlusolukordade mudeldamine.

A1.2 (hea tase) Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Häädusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause. A2.1 (väga hea tase) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb häädusvigu.	Alusmaterjalide (nt pilt, tabel, skeem) põhjal jutustamine ja kirjeldamine. Laulu- ja ringmängudes osalemine. Eakohaste laulude laulmine. Küsimus-vastus tegevused. Õpitud teksti jutustamine tugiküsimuste või kavapunktide abil. Ennustamine, kuidas lugu jätkub. Rollisituatsioonide esitamine. Küsitluses osalemine.
Kirjutamine A1.1 (rahuldav tase) Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel. A1.2 (hea tase) Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses ja nimesdes suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki. A2.1 (väga hea tase) Oskab lühidalt kirjutada iseendast, teisest inimesest ja lähiümbrusest õpitud sõnavara piires. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpikut või koolisõnastikku.	Kirjatehnika oskuste süvendamine. Ärakirja tegemine. Info paigutamine tabelisse lühiteksti alusel. Etteütluse kirjutamine. Kirja, kutse, õnnitluse, reklaami vms kirjutamine. Lünkade täitmine. VENN-diagrammi täitmine. Mudeli järgi kirjutamine, loovkirjutamine. Teemakohased mõistekaardid. Esemete sildistamine. Järjestamisülesanded. Sobitamisülesanded. Rühmitamisülesanded. Tekstiloomes ülesanded õpetaja juhendamisel (koomiks, fantaasiajutt, pere reisialbum, kirjeldused, lugemispäevik jne). Lugemispäeviku pidamine.
Keeleteadmised (grammatika, sõnavara) A1.1–A1.2 Kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu. A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogialegi tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes. Vt lähemalt lisa: Keeleteadmised

Soovituslikud õppematerjalid

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2014. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 2. klass 1. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2013. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 2. klass 2. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Pipar, Pille 2015. *Koos on lõbus. Janno jutud. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga kooli 2. klassile*. Tallinn: Koolibri.

Kebbinau, M., Kurme, E. jt 2014/2015. *Tere, sõber! Õpik 2. klassile, 1. osa*. Tallinn: Maurus.

Kurme, E., Kebbinau, M. jt 2014/2015. *Tere, sõber! Õpik 2. klassile, 2. osa*. Tallinn: Maurus.

Vainola, K., Sildre, E. 2021. *Lugemik. Eesti keele õpik 2. klassile. I osa*. Tallinn: Maurus.

Vainola, K., Sildre, E. 2019. *Lugemik. Eesti keele õpik 2. klassile. II osa*. Tallinn: Maurus.

Riis, E., Rääp, R., Tiidovee, R. 2019. *Loe ja mõista. Tekstist arusaamist arendavaid ülesandeid esimeses kooliastmes*. Tallinn: Koolibri.

Nimetatud õppematerjalid hõlbustavad ka kodulugemise valikut.

Soovituslikud raamatud: A. Perviku Paula sarja raamatud, T. Egner „Sööbik ja Pisik“, J. Rannap „Nublu“, E. Raud „Naksitrallid“, A. Pervik „Kollane autopõrnikas“, A. Kivirähki lastejutud, Contra „Kõik on kõige targemad“, S. Maršak „12 kuud“

Soovituslikud filmid: Lotte animafilmid, multifilm „Naksitrallid“, „Lepatriinude jõulud“

2.3. Kolmanda klassi ainekava

Õppemaht 4 tundi nädalas, kokku 140 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada.

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 3. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
Hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Väga hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

Õppesisu

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused lisaks suhtluspädevusele, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Suvevaheaja meenutusi. Uus õpilane klassis. Hea klass (õpilased, klassiruum, õpetajad, klassivaim jne.). Tervitused ja hüvastijätud. Hilinemine ja vabandamine. Klassireeglid. Meie lähedased, sõbrad ja tuttavad.	Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, matemaatikapädevus, õpipädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Minu pere sugupuu. Esivanemad, sugulased. Sündmused peres. Pereliikmete ametid ja igapäevased tegemised. Linna- ja maaelu.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Kodukoht Eesti. Eesti tuntumad muistendid ja legendid. Eesti vaatamisväärsused. Ekskursioon Eestimaal. Tuntud Eesti lastekirjanikud ja raamatukunstnikud. Eesti maastik ja elusloodus.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus.
Riigid ja nende kultuur. Mina elan Euroopas. Euroopa maad, rahvad ja keeled; riikide sümbolid, pealinnad ja kaart. Rahvuslikud ja traditsioonilised tähtpäevad. Jõulukombed meil ja mujal.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Õpilaspäevik ja tegevused koolitunnis. Üritused koolivaheaegadel. Info hankimine: raamatukogu, teatmeteosed, infotelefonid, internet. Teadus ja tehnika minu ümber. Sidepidamine enne ja nüüd: post, telefon, mobiiltelefon, arvuti ja email, Skype ja Zoom. Telefonikõne etikett. Leiutamine ja leiutajad. Masinad minu kodus. Lastesaated ja -ajakirjad.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Teabekeskond. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Vaba aeg. Külaskäik teatrisse, kinno, muuseumisse ja näitusele. Tegevused koolivälisel ajal. Meelistegevused suvel ja talvel. Perega loomaaias. Meie hobid ja harrastused. Reisimine ja reisiplaanid.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Õppetegevused

Vaata [õppekeskkonna laiendamise võimalusi 3. klassis ja viiteid õppematerjalidele PRÕK 2023](#).

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A1.1 (vähendatud õpitulemuste rahuldav tase) Tunneb väga aeglaselt ja selgelt sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv). A1.2 (rahuldav tase) Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms. A2.1 (hea tase) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemadel, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust. A2.2 (väga hea tase) Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulatud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Töökäskude mõistmine ja täitmine. Kuulamine ja kuuldu kordamine. Rääpimine kuuldu põhjal. Kuuldu põhjal loetellu sobivate sõnade või piltide valimine, tabeli täitmine, illustratsiooni tegemine, dialoogi jätkamine, õige-vale vastusevariandi valimine. Mänguliste ülesannete täitmine (matkimismäng, sõnamäng, liikumismäng, bingomäng jms). Esineja aktiivne kuulamine ja kuulamises ülesande täitmine. Lasteekraani rubriik „Vaata ja kuula“, NOVA saated

Lugemine A1.1 (vähendatud õpitulemuste rahuldav tase) Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal. A1.2 (rahuldav tase) Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid ja -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku. Ajaviitelugemine A1: Mõistab igapäevaseid tegevusi kajastavaid lühikesi illustreeritud lugusid, mis on kirjutatud lihtsas keeles. Mõistab üldjoontes illustreeritud lühitekste, kui illustratsioonid aitavad sisu ära arvata. A2.1 (hea tase) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku- või koolisõnastikku. Tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu. A2.2 (väga hea tase) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel. Ajaviitelugemine A2: Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab lihtsate sõnadega kirjutatud eakohaseid lühijutte. Mõistab olulisemat lühikestes ajakirjaartiklites või teejuhtides, mis käsitlevad konkreetseid igapäevateemasid (nt hobid, sport, ajaviitetegevus, loomad).	Teemakohaste tekstide mõtestatud lugemine. Ilmeka lugemise harjutamine ja lugemisvilumuse süvendamine. Loetu põhjal piltide, sõnade, sõnavormide, tegevuste jm sobitamine ja järjestamine. Töökäskude ja mängujuhiste lugemine ja järgimine. Sõnastiku kasutamine. Dialoogide lugemine nt rollimängus, näidendis. Mittesobiva sõna leidmine lauses või lootelus. Lugemine ja teksti illustreerimine. Nõutud info leidmine tekstist. <i>Loe ja tee</i>-harjutused. Loetud teksti kohta küsimuste moodustamine. Lausete eristamine katkematust sõnajadast. Kodulugemine. Tekstid on autentsed või väheste kohandustega: jutustused, muinasjutud, luuletused, vanasõnad, kuulutused, uudised, infovoldikud, kirjad, intervjuud (vt nt Täheke, ETV Lasteekraan).
Rääkimine A1.1 (vähendatud õpitulemuste rahuldav tase) Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele. A1.2 (rahuldav tase) Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Häälusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause. A2.1 (hea tase) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb häälusvigu. A2.2 (väga hea tase) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest, vajadusel kasutab abistavaid/suunavaid küsimusi või näidistekste. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemadel, kuid võib vajada abi. Kasutab suulises suhtluses õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb häälusvigu ja sõnade otsimist.	Pildil nähtu nimetamine. Kuulamine ja kuulud info edastamine. Ennustamine pildi, märksõnade, pealkirja jms põhjal. Ennustamine, kuidas lugu jätkub. Dialoogi lavastamine. Igapäevaste suhtlusolukordade või rollisituatsioonide esitamine. Alusmaterjalide (nt pilt, tabel, skeem) põhjal jutustamine ja kirjeldamine. Laulu- ja ringmängudes osalemine. Eakohaste laulude laulmine. Küsimus-vastus tegevused. Õpitud teksti jutustamine tugiküsimuste või kavapunktide abil, luuleteksti ilmeka esitamine. Küsitluses osalemine. Rühmatöö või loovtöö esitlemine.

Kirjutamine A1.1 (vähendatud õpitulemuste rahuldav tase) Valdab eesti keele kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid. Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel. A1.2 (rahuldav tase) Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses ja nimeses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki. A2.1 (hea tase) Oskab lühidalt kirjutada iseendast, teisest inimesest ja lähiümbrusest õpitud sõnavara piires. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku. A2.2 (väga hea tase) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast, vajadusel kasutab abistavaid/ suunavaid küsimusi või näidistekste. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	Mudeli järgi kirjutamine, loovkirjutamine. Info paigutamine tabelisse lühiteksti alusel. Ärakiirja tegemine. Etteütluse kirjutamine. Lünkade täitmine. Lausete lõpetamine. Kirja, kutse, önnitluse, reklaami vms kirjutamine. VENN-diagrammi täitmine. Teemakohased mõistekaardid. Järjestamis-, sobitamis- ja rühmitamisülesanded. Tekstiloomesanded õpetaja juhendamisel (koomiks, fantaasiajutt, pere reisialbum, kirjeldused, lugemispäevik, referaat, loovtöö jne).
Keeleteadmised (grammatika, sõnavara) A1.1–A1.2 Kasutab üksikuid äraõpituid tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu. A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab. Grammatika PRÖK 2023: Silbitab, poolitab sõnu.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogialegi tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes. Tutvustatakse sõnastike ja teatmeteoste (sh veebipõhiste) kasutamise põhimõtteid. Vt lähemalt Keeleteadmised

Soovituslikud õppematerjalid

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2015. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 3.klass 1. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2015. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 3. klass 2. osa*. Tallinn: Kirjatark.

Pipar, Pille 2016. *Koos on vahva. Sõprade seiklused. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga kooli 3. klassile*. Tallinn: Koolibri.

Koppel, K., Tammela, L. jt 2015. *Tere, maailm! Õpik 3. klassile, 1. osa*. Tallinn: Maurus.

Kebbinau, M., Koppel, K. jt 2014. *Tere, maailm! Õpik 3. klassile, 2. osa*. Tallinn: Maurus.

Vainola, K., Kivisikk, K. 2019. *Eesti keele õpik 3. klassile. I osa*. Tallinn: Maurus.

Vainola, K., Kivisikk, K. 2019. *Eesti keele õpik 3. klassile. II osa*. Tallinn: Maurus.

Riis, E., Rääp, R., Tiidovee, R. 2019. *Loe ja mõista. Tekstist arusaamist arendavaid ülesandeid esimeses kooliastmes*. Tallinn: Koolibri.

Keeleõppija sõnaveeb <https://sonaveeb.ee/lite>

Nimetatud õppematerjalid hõlbustavad ka kodulugemise valikut.

Soovituslikud raamatud: A. Kivirähk „Leiutajateküla Lotte“, E. Raud „Kalevipoeg“ (ümbertõlge), O. Preussler „Väike nõid“, A. Kivirähk „Vapper keefir“

Soovituslikud filmid: telelavastus „Väike nõid“, Lotte multifilmid

3. II kooliaste. Õppeaine „Eesti keel teise keelena ja kirjandus“

II kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

- 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest;
- 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;
- 4) koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi tekste;
- 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;
- 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
- 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.

Õpitulemused

II kooliastme õpitulemused kajastavad 6. klassi lõpetaja head saavutust.

Keeleoskus. Õppija

- suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemadel;
- oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel.
- saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisist;
- leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;
- loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;
- leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;
- avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;
- kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;
- kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;
- valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;
- tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;
- kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;

- hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

Eesti keele oskuse õpitulemused teise kooliastme lõpus (osaoskuste täpsustatud õpitulemused on esitatud iga klassi ainekavas õppetegevuste all).

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2
Hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Kultuuritundmine. Õppija

- teadvustab ja võrdleb eesti kultuuri ja teiste maade kultuuride erinevusi ja sarnasusi;
- loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- tunneb ja väärtustab Eesti riiklikke tähtpäevi ja nendega seotud traditsioone;
- leiab lisateavet eri kultuuride tundmaõppimiseks.

Õpioskused. Õppija

- kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistest valdkondadest ja õppeainetest;
- rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- seab endale õpieesmärke ning oskab koostöös kaaslaste ja õpetajaga hinnata oma saavutusi.

Digipädevus. Õppija

- analüüsib, võrdleb ja hindab leitud andmeid, infot ja digisisu ning nende allikate usaldusväärsust. Allikaid analüüsides eristab fakti ja arvamust, olulist ebaolulisest.
- jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi (nt pilvehoidlad, e-post).
- sooritab õppetööga seotud ülesandeid kooli valitud digitaalsetes õpikeskkondades.
- tunneb digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme ning järgib neid.
- loob ja toimetab digisisu erinevates formaatides: loob tekstidokumendi (nt referaadi) ja muud digisisu (nt plakati, e-raamatu, ajalehe, slaidiesitluse), järgides etteantud kriteeriume või kooli vormistusjuhendit; kasutab õigekirjakontrolli; kombineerib teksti ja pilti; täiendab enda loodud digisisu teiste kommentaaride ja muudatusettepanekute põhjal.
- järgib digisisu luues ja kasutades autoriõiguse põhimõtteid: teab, mis on plagiaat ehk loomevargus ja oskab sellest hoiduda; viitab korrektselt kasutatud materjalidele (kooli vormistusjuhendi järgi).
- oskab küberkiusamist märgata ja sellele adekvaatselt reageerida.
- teab ja kasutab sobivaid digitehnoloogiaid mingi ainealase probleemi lahendamiseks.

vt lähemalt <https://digipadevus.ee/oppija-digipadevusmudel/hindamiskriteeriumid/>

Õppesisu

Jätkatakse I kooliastmes alustatud alateemade spiraalset käsitlemist.

Mina ja teised. Viisakas suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (nt teiste käekäigu vastu huvi tundmine); viisakas kõnetamine: tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve.

Kodu ja lähiümborus. Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu); kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus); avalikud kohad (nt park, väljak, haigla, kauplus, kino); lemmikloomad (nt looma välimus, värv, suurus, nende eest hoolitsemine); töövahendid ja kohustused kodus (nt tööjaotus, kodutehnika ja tööriistad, nende kasutamine); rõõmsad ja kurvad sündmused peres (nt sünnipäevad, lapse sünd, pulmad, matused).

Kodukoht Eesti. Eesti geograafiline asukoht (asukoht Euroopas, naaberriigid, Läänemeri); Eesti loodus, ilm (ilmakaared, ilmastikunähtused, ilmateade), käitumine looduses; riigi- ja rahvussümboolika (lipp, vapp, hümn, suitsupääsuke, rukkilill, paekivi jne); riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne); üldrahvalikud sündmused (nt laulu- ja tantsupidu).

Riigid ja nende kultuur. Mõnede Euroopa riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed; tuntumad sündmused ja saavutused; tuntud inimesed ajaloo ja kultuuri valdkonnast; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad; Eesti naaberriigid.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Suhtlemine avalikes asutustes (nt toidu- ja raamatukauplused, teenindusasutused, raamatukogu); turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); tee küsimine ja juhatamine tänaval ja asutustes; koolielu (nt spordiüritused, kontserdid, konkursid, klassiõhtud); päeva planeerimine; ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid, tuntumad ametid, töökohad).

Vaba aeg. Kooliväline tegevus (nt huviringid, ekskursioonid); huvid (nt sport, kino, kollektsioneerimine); laagrid (nt suvised laagrid, töölaagrid, laagrid koolivaheajal, keelelaagrid, õpilane peres); lugemiseelistused (nt lemmikraamatud, raamat Internetis); perepuhkus (nt puhkus koos vanematega, nädalalõpupuhkus); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel); spordialad ja sportlikud tegevused (nt erinevad spordialad, spordiga tegelemine, sport teleris).

Õppetegevused

II kooliastmes julgustab õpetaja õpilast eesti keeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järkjärgult kirjalike tööde mahtu. Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval muutuvad tähtsamaks ka lugemis- ja kirjutamisoskus, sh õigekirjaoskus.

Klasside ainekavades on soovituslike õppetegevustega paralleelselt esitatud ka osaoskuste õpitulemused tasemeti. See loob seose arendatavate oskuste ja selleks sobivate õppetegevuste vahel ning annab õpetajale parema ülevaate osaoskuse arengust.

Oluline on arendada teksti mõistmise oskust, mida toetab eakohase kirjanduse iseseisev eesmärgistatud lugemine. Lugemisoskuse õpitulemustele lisatud ajaviitelugemise oskuskirjeldused aitavad kavandada iseseisva lugemisega seotud õppetegevusi. Suulise suhtluse oskust arendatakse mitmesuguste koostöiste õppetegevustega (nt mitmesuguste suhtlusmängudega), aga ka erinevate ülesannetega keelekeskkonnas. Suulise esituse oskuse arendamiseks sobivad lisaks individuaalsele ka rühmaesitlused. Kirjutamises on oluline tekstiloomes oskuse arendamine, pöörates tähelepanu ka esmastele tekstitöötlusoskustele nagu lause piiritlemine ja tühikute kasutamine elektroonilises tekstis.

Aineõpetajate roll õppijate suhtluspädevuse arendamisel on väga suure tähtsusega, sest ainealane eesti keele oskus areneb eelkõige eestikeelses aineõppes. Samas võimaldab aine- ja keeleõpetajate koostöö nt lõimingulistest projektides või õppekäikudel eesti keele omandamist veelgi tõhustada.

Kultuuridevahelise pädevuse arendamiseks lõimitakse eri kultuure kõrvutavaid tegevusi kõikide osaoskuste õpetamisega.

Õpilasi harjutatakse kasutama (veebi)sõnaraamatuid, digitaalseid õpikeskkondi ning looma ja toimetama digisisu erinevates formaatides.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse TAGi põhikooli õppekavas sätestatud põhimõtetest. Õpilasele selgitatakse, et hindamine on õppe loomulik osa ning selleks kasutatakse erinevaid viise: kokkuvõtvat hindamist (nt kontrolltöö) ja kujundavat hindamist (nt õpetaja/kaasõpilase tagasiside, enesehinnang). Õppeperioodi alguses antakse õppijatele ülevaade hinnatavatest oskustest (õpitulemustest), aga ka hindamise erinevatest viisidest ja nende kasutamise põhimõtetest. Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, võiks teha nt

kooliaasta alguses diagnoostestina (nt õpperühma keeleoskustaseme esmaseks määratlemiseks, õpetaja töökava kohandamiseks) ja/või õppeaasta lõpus õpitulemuste kontrollimiseks.

II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes tagasisidet eelkõige selle kohta, mida õpilane on hästi teinud. Sõltuvalt osaoskusest ja ülesande eesmärgist valitakse kas üks või mitu hinnatavat aspekti. Näiteks võib e-kirja kirjutamisel hinnata kirjutise eesmärgipärasust, vormistuse asjakohasust ja keelelist mõistetavust, aga ka digioskusi. Rühmatöö ülesanne annab võimaluse hinnata lisaks keeleoskuse aspektidele ka koostööoskust.

Õppijaid kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning nende alusel oma õppimist ja käitumist analüüsida. Eesmärk on, et õpilased õpiksid sõnastama, mida nad on enda arvates hästi omandanud ja mille omandamiseks peavad veel tööd tegema. Selleks valib õpetaja sobivad töövormid ja kriteeriumid, mis võimaldavad õppijatel oma tööd analüüsida. Enesehindamise oskust arendades soovitatakse alustada näidiste ja kaasõppijate soorituste analüüsimisest ning nendele hinnangu andmisest. Eneseanalüüsi oskuse arendamisel on abiks Eesti Euroopa keelemapp.

3.1. Neljanda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh üks tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste täpsemad õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada. Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [kirjanduse töökavas](#).

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 4. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2
Väga hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused lisaks suhtluspädevusele, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Inimesed ja suhtlus koolis, välimus, vanus, rahvus ja keeled, riietus.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Kodu kirjeldamine, lemmikloomad, sugulased, enda ja pereliikmete ametid ja igapäevased tegemised, peretraditsioonid ja tähtpäevad	Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.

Kodukoht Eesti. Ilm, Eesti asukoht, Eesti loodus	Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Riigid ja nende kultuur. Jõulud, Eesti kirjandus, kunst ja muusika, tähtsad rajatised	Teabekeskond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Päeva planeerimine, kellaajad, söögikorrad ja tervislik toit, menüü, tervislik eluviis, koolipäev, õppeained, õppevahendid, kool ja klass, suhtlus väljaspool kooli, asutused ja ametid argisuhtluses.	Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Vaba aeg. Huvid, puhkus ja spordialad, aastaajad, koolivaheaeg, suvepuhkus, reisimine, ohtlikud olukorrad	Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet. Tehnoloogia ja innovatsioon. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Õppetegevused

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A2.1 (rahuldav tase) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust. A2.2 (hea tase) Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulatud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist. B1.1 (väga hea tase) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldu, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav. B1.2 Saab kuuldu aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes) ning kõne on selge ja üldkeelne. Piirang: B1.2 oskuse arendamine on võimalik, kui arvestatakse olemasolevaid taustteadmisi ja eakohasust õppetegevustes, temaatikas, tekstides jmt	Kuuldu põhjal loetellu sobivate sõnade või piltide valimine. Piltide järjestamine kuuldu põhjal. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide valimine. Mängus osalemine (matkimismäng, sõnamäng, liikumismäng jms). Töökäskude mõistmine ja täitmine tunnis jne. Lisaks õppematerjali kuulamistekstidele kasutatakse autentseid tekste: kuuldemängud ja järjejutud (vt raadioteater.err.ee, lasteekraan.ee), teadaanded, uudised, teemakohased videoklipid, telesaated ja filmid (nt "Sipsik", vt lasteekraan.ee), kooliraadio saated, luuletused.

Lugemine A2.1 (rahuldav tase) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku. Ajaviitelugemine: Mõistab lihtsate sõnadega kirjutatud lühijutte ja kellegi elu kirjeldavat teksti. Mõistab, mis toimub fotoga illustreeritud loos (nt lasteajakirjas), ja üldmuljet loos kirjeldatud isikutest. Mõistab isiku (nt tuntud isiku) lühikirjelduses suuremat osa infot. A2.2 (hea tase) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavalt teemal ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel. Ajaviitelugemine: Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab olulisemat lühikestes ajakirjaartiklites või teejuhtides, mis käsitlevad konkreetseid igapäevateemasid (nt hobid, sport, ajaviitetegevus, loomad). B1.1 (väga hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke. Ajaviitelugemine: Mõistab jutustuses, juhistes, ajakirjaartiklites kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi, milles on kasutatud sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse juhtunud sündmusi ja osaliste kogemusi või avastusi. Mõistab sündmustikku jutustustes, lihtsamates lasteraamatutes ja koomiksides, millel on selge süžee ja milles on kasutatud sageli esinevaid sõnu, kui on võimalik kasutada sõnaraamatut. B1.2 Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstit, ilukirjandus). Piirang: B1.2 oskuse arendamine on võimalik, kui arvestatakse olemasolevaid taustteadmisi ja eakohasust õppetegevustes, temaatikas, tekstides jmt.	Loetu (sildid, plakatid, kataloogid jms lühitekstitid) põhjal loetelli sobivate sõnade või piltide valimine. Loetu põhjal piltide, sõnade, tegevuste jm sobitamine ja järjestamine. Valikvastustega ülesanded. Töökäskude ja mängujuhiste järgimine. Häälega lugemine. Sõnastiku kasutamine. Iseseisev töö eakohase kirjandusega, nt loetud jutustuse/raamatu tutvustamine, tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine. Tekstitid on autentsed või väheste kohandustega: jutustused, luuletused, vanasõnad, kuulutused, uudised, infovoldikud, kirjad, intervjuud (vt nt Täheke, lasteekraan.ee).
Rääkimine A2.1 (rahuldav tase) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu. A2.2 (hea tase) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavalt teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Suuline suhtlus Igapäevaste suhtlusolukordade mudeldamine (nt kogemuste, eelistuste, suhtumise väljendamine). Tegevuskava koostamine ja arutamine rühmatöös. Rolli, laua- sõna- ja liikumismängud. Küsimus-vastus tegevused. Vastastikune tagasiside õppetegevustele. Suuline esitus Pildil nähtu nimetamine.

B1.1 (väga hea tase) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	Alusmaterjalide (nt pilt, tabel, skeem) ja argiste sündmuste põhjal jutustamine ja kirjeldamine. Iseendast ja oma kogemustest rääkimine. Laulu- ja ringmängudes osalemine. Eakohaste laulude laulmine. Õpitud teksti jutustamine tugiküsimuste või kavapunktide abil.
Kirjutamine A2.1 (rahuldav tase) Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku. A2.2 (hea tase) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid). B1.1 (väga hea tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb online-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).	Ärakiirja tegemine. Mudeli järgi kirjutamine (sõnumid, postkaardid, salmid). Etteütlu kirjutamine. Tabeli täitmine lühiteksti alusel. Skeemi täiendamine loetu või kuuldu põhjal jne. Tekstiloomesanded (nt sõnad lauseteks, laused/lõigud tekstiks). Alusteksti (kuulutus, pilt, koomiks vm) põhjal kirjutamine. Loovkirjutamine (e-kiri, isiklik kiri, kuulutus, jutuke, sõbra kirjeldus vm).
Keeleteadmised (grammatika, sõnavara) A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab. Grammatika (PRÕK 2023): nimisõna; ainsus ja mitmus; nimisõna käänamine ainsuses; omadussõnade võrdlusastmed; sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (nt rääkima, tegema, õppima, ärkama, sööma jt); tegusõnade rektisioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad; asesõnad; sidesõnad; põhi- ja järgarvsõnad; lauseehitus.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogiale tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes. Vt lähemalt Keeleteadmised

Soovituslikud õppematerjalid

Pipar, Pille 2017. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 4. klass 1. osa*. Tallinn: Koolibri.
Pipar, Pille 2017. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 4. klass 2. osa*. Tallinn: Koolibri.
Mangus, Inga; Simmul, Merge 2017. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga kooli 4. klassile*. Tallinn: Kirjatark.
Ojamets, M. 2012. *Lihtne lugemine. Lugemisoskust arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.
Riis, E., Rääp, R., Tiidovee, R. 2019. *Loe ja mõista. Tekstist arusaamist arendavaid ülesandeid esimeses kooliastmes*. Tallinn: Koolibri.

Soovituslik ilukirjandus (PRÕK 2023): Hugo Vaher „Jõesaare poisid“, Haldi Nolmet „Koerailm“, Marta Sillaots „Trips, Traps, Trull ja teised“, Kristiina Kass „Kasper ja viis tarka kassi“, Helle Laas „Varblase jõuluvana“, Ketlin Priilinn „Anna ja tema merisiga Julius“, Jaanus Vaiksoo „Lumemöll“ jt.

Soovituslikud filmid (PRÕK 2023): „Nukitsamees“, „Arabella, mereröövli tütar“

3.2. Viienda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh 1 tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste täpsemad õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada. Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [kirjanduse töökavas](#).

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 5. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2
Väga hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Iseloom, õpilasvahetus, valikud ja eelistused, ühised tegevused pereliikmete ja sõpradega, hoolimine ja märkamine, telefonivestlus ja sõnumid.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus digipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja koduümbrus, elu linnas ja maal, igapäevased tööd ja tegemised kodus, kodumasinad ja tööriistad, pereliikmete ametid.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus.
Kodukoht Eesti. Eesti sümbolika ja tähtpäevad, traditsioonilised üritused.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Riigid ja nende kultuur. Eri maade kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Kodused toimingud, õnnetused ja terviseprobleemid, arsti juures käimine, poes käimine, internetitoimingud, ohud ja ohutu käitumine, info leidmine raamatukogust ja internetist, ühistegevused koolis.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Vaba aeg. Erinevad vaba aja veetmise viisid, hovid, koolivaheaja tegevused, reisimine pere ja klassiga	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.
---	--	--

Õppetegevused

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A2.1 (rahuldav tase) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust. A2.2 (hea tase) Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist. B1.1 (väga hea tase) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldu, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.	Eakohaste tekstide kuulamine tuttavatel teemal. Lausete ja piltide kuuldu põhjal järjestamine. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide/vastuste valimine. Tegutsemine suuliste juhiste järgi. Kuuldu põhjal arvamuse avaldamine, mudeldamine, lihtsa kokkuvõtte tegemine. Lisaks õppematerjali kuulamistekstidele kasutatakse autentseid tekste: kuuldemängud ja järjejutud (vt raadioteater.err.ee, lasteekraan.ee), teadaanded, uudised, teemakohased videoklipid, telesaated ja filmid (nt NOVA, vt lasteekraan.ee), kooliraadio saated, luuletused.
Lugemine A2.1 (rahuldav tase) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku. Ajaviitelugemine. Mõistab lihtsate sõnadega kirjutatud lühijutte ja kellegi elu kirjeldavat teksti. Mõistab illustreeritud lugude põhisisu. Mõistab isiku lühikirjelduses suuremat osa infot. Mõistab olulisemat tuttavat sündmust kajastavas lühiartiklis, kui see on kirjutatud lihtsas keeles. A2.2 (hea tase) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemal ja saab aru neis sisalduvast infot. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel. Ajaviitelugemine. Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab olulisemat lühikestes ajakirjaartiklites või infolehes, mis käsitlevad igapäevateemasid (nt hovid, sport jm ajaviitetegevus, loomad). B1.1 (väga hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab	Eakohasest tekstist konkreetse teabe leidmine (valikvastused, tabeli täitmine, sobitamine, lünkülesanded jm). Iseseisev töö eakohase kirjandusega, nt loetud jutustuse/raamatu tutvustamine, tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine, loetust suulise kokkuvõtte tegemine. Tekstid on autentseid või väheste kohandustega: jutustused, luuletused, vanasõnad; kuulutused, uudised, artiklid, intervjuud (vt nt Täheke, Postimees Juunior, lasteekraan.ee); infovoldikud, reklaamid, menüüd, ajakavad; kirjad.

jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke. Ajaviitelugemine. Mõistab jutustustes, juhistes, ajakirjaartiklites kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi, milles on kasutatud sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse juhtunud sündmusi ja osaliste kogemusi või avastusi. Mõistab sündmustikku koomiksides, jutustustes jm lihtsamates proosateostes, millel on selge süžee ja milles on kasutatud sageli esinevaid sõnu, kui on võimalik kasutada sõnaraamatut.	
Rääkimine A2.1 (rahuldav tase) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerdunud, esineb hääldusvigu. A2.2 (hea tase) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemadel, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist. B1.1 (väga hea tase) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	Suuline suhtlus Rolli-, laua-, sõnamängud jm. Intervjuu, küsitlus (nt mängulises telesaates). Infolünga ülesanded. Arutlusülesanded, nt probleemsete olukordade lahendamine, võrdlused isikliku kogemusega, vaadatud filmi, loetud raamatu/jutustuse arutelu. Vastastikune tagasiside õppetegevustele. Suuline esitus Pildi kirjeldamine. Loetud raamatu tutvustamine-soovitamine. Lühinäidendi esitamine, lugude jutustamine (nt aheljutustamine). Luuletuste esitamine erinevate emotsioonidega, luuletuse põhjal koostatud dialoogi esitamine. Rühmatöö tulemuste (nt plakati) tutvustamine.
Kirjutamine A2.1 (rahuldav tase) Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku. A2.2 (hea tase) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid). B1.1 (väga hea tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb online-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).	Mudel- ja loovkirjutamine (kiri, postkaart, pildi põhjal jutu kirjutamine, kutse, reeglid, reklaam jm). Eri nähtuste ja objektide võrdlemine (mudeli, skeemi vm alusel), jutustuse tegelaste kirjeldamine ja võrdlemine. Lugemispäeviku täitmine.

Keeleteadmised (grammatika, sõnavara) A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab. B1.1–B1.2 Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist. Grammatika (PRÕK 2023): nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses; omadussõnade võrdlusastmed; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (<i>sh astmevahelduslikud tegusõnad: tundma, kandma, hoidma, lugema, tegema</i>); tegusõnade reksioon (<i>nt aitan, kuulan, loen, vaatan, soovin, unistan jt</i>); sihitis; põhi- ja järgarvsõnad; sõnamoodustus (liitsõnad).	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogiale tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes. Vt lähemalt Keeleteadmised
---	--

Soovituslikud õppematerjalid

Pipar, Pille 2018. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 5. klass 1. osa*. Tallinn: Koolibri.
Pipar, Pille 2018. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga koolile. 5. klass 2. osa*. Tallinn: Koolibri.
Mangus, Inga; Simmul, Merge 2016. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeeleaga kooli 5. klassile*. Tallinn: Kirjatark.
Urmet, J., Vanamölder, L. 2013. *Kirjanduse õpik 5. Klassile*, I–II. Tallinn: Avita.
Külvi, R-A., Varblas, M., Leemets, M. 2022. *Kirjanduse töövihik 5. klassile*. Tallinn: Avita.
Ojamets, M. 2012. *Lihtne lugemine. Lugemisoskust arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.
Tagasi Kooli e-tunnid <https://etunnid.tagasikooli.ee/>

Soovituslik ilukirjandus (PRÕK 2023): Andrus Kivirähki jutud, Ilmar Tomusk „Digipöörane kool“, Janno Põldma „Džudopoisid“, Helen Käit „Aardejaht Nõmmel“, Ketlin Priilinn „Evelini uued lood“ jt

Soovituslikud filmid (PRÕK 2023): „Erik kivisüda“, „Eia jõulud Tondikakul“, „Supilinna salaselts“, „Väikelinna detektiivid“ jt

3.3. Kuuenda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh 1 tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada. Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [kirjanduse töökavas](#).

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 6. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2
Hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Suhted ja ühised tegevused eakaaslaste ja lähikondsetega. Eeskujud ja fänlus. Tunnete väljendamine ja lohutamine. Kiusamisvaba kool. Viisakas käitumine. Võõrustamine ja külalislahkus. Traditsioonid ja nende loomine.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Kodu ja lähiümbus. Kodumasinad ja tööriistad. Turvaline kodu. Keskkonnakaitse ja loodushoid.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus.
Kodukoht Eesti. Eesti kultuurilugu. Teater, film ja meedia. Postimees Juunior. Koolimeedia. Tuntud kultuuritegelasi. Põnevaid kohti Eestis.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Riigid ja nende kultuur. Lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse. Käitumine võõras olukorras ja kultuuris. Maailmaimed. Maailma maad meie kodus (nt toit, tehnika).	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tulevikuplaanid ja unistuste amet. Asjad meie ümber ja taaskasutus. Raha teenimine ja mõistlik kasutamine. Õpilasmalev. Eesmärkide seadmine.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Vaba aeg. Lemmikasjad ja meelistegevused. Reisimine Eestis. Lennureisid.	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus,

		digipädevus, õpipädevus, matemaatika-pädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.
--	--	---

Õppetegevused

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine A2.2 (rahuldav tase) Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulatud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist. B1.1 (hea tase) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldu, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav. B1.2 (väga hea tase) Saab kuuldu aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes) ning kõne on selge ja üldkeelne.	Eakohaste tekstide kuulamine tuttavalt teemal. Lausete ja piltide kuuldu põhjal järjestamine. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide/vastuste valimine. Suuliste tööjuhiste järgimine. Kuuldud põhjal arvamuse avaldamine, dialoogide mudeldamine, kokkuvõtte tegemine, lünkade täitmine. Kõneleja meeleolu ja tunnete märkamine. Tekstid on autentset: kuuldemängud (nt raadioteater.err.ee), anekdootid, reisilood, teadaanded, uudised, teemakohased videoklipid ja lastesaated (nt Nova lasteekraan.err.ee), filmid (nt "Kallis härra Q", "Röövlirahnu Martin"), kooliraadio saated, luuletused.
Lugemine A2.2 (rahuldav tase) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavalt teemal ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel. Ajaviitelugemine. Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab olulisemat lühikestes ajakirjaartiklites või infolehes, mis käsitlevad igapäevateemasid (nt hobid, sport jm ajaviitetegevus, loomad). B1.1 (hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke. Ajaviitelugemine. Mõistab jutustustes, juhistes, ajakirjaartiklites kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi, milles on kasutatud sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse juhtunud sündmusi ja osaliste kogemusi või avastusi. Mõistab sündmustikku koomiksides, jutustustes jm	Eakohasest tekstist konkreetse teabe leidmine (valikvastused, tabeli täitmine, sobitamine, lünkülesanded, lühivastusega küsimused jm). Tekstilõikude järjestamine. Loetu põhjal arvamuse avaldamine, kokkuvõtte tegemine. Autori/tegelase meeleolu ja tunnete märkamine. Teksti mõtte/sõnumi leidmine. Jutustuse tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine. Jutustuse sündmuste järjestamine (nt ajateljel), loo edasise tegevustiku äraarvamine. Jutustuse kava koostamine. Lihtsatel diagrammidel esitatud andmete mõistmine ja võrdlemine. Teabe leidmine internetist. Iseseisev töö eakohase ajaviitekirjandusega. Tekstid on autentset või väheste kohandustega: jutustused, luuletused, vanasõnad,

lihtsamates proosateostes, millel on selge süžee ja milles on kasutatud sageli esinevaid sõnu, kui on võimalik kasutada sõnaraamatut. B1.2 (väga hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstitid, mugandatud ilukirjandustekstitid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks. Ajaviitelugemine. Mõistab olulisemat raamatuid, filme, kontserte jms käsitlevatest ajalehe- või ajakirjaartiklitest, mis on kirjutatud laiale lugejaskonnale. Mõistab lihtsamaid luuletusi ja laulusõnu, mis on selgesõnalised ja lihtsa stiiliga.	kuulutused, reklaamid, uudised, blogid, fantaasialood, lihtsad diagrammid, ajalehe- ja ajakirjaartiklid (Postimees Juunior, Minu Maailm).
Rääkimine A2.2 (rahuldav tase) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemadel, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist. B1.1 (hea tase) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon. B1.2 (väga hea tase) Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	Suuline suhtlus Rolli-, laua-, sõnamängud jm. Intervjuu, küsitlus (nt mängulises telesaates). Infolüngaga ülesanded. Arutlusülesanded (nt probleemsete olukordade lahendamine, võrdlused isikliku kogemusega, vaadatud filmi arutelu). Vastastikune tagasiside õppetegevustele. Suuline esitus Pildi kirjeldamine. Loetud raamatu tutvustamine-soovitamine. Lühinäidendi esitamine, lugude jutustamine (nt aheljutustamine). Luuletuste esitamine erinevate emotsioonidega, luuletuse põhjal koostatud dialoogi esitamine. Rühmatöö tulemuste (nt plakati) tutvustamine.
Kirjutamine A2.2 (rahuldav tase) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid). B1.1 (hea tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb online-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus). B1.2 (väga hea tase) Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	Jutustusele (uue) lõpu kirjutamine. Piltide või pildiseeria põhjal loo kirjutamine. Lühikirjand. Blogipostitus/päevikussekanne, postkaart või kiri reisilt. Kuulutuse koostamine. Ümberjutustus, kokkuvõtte, referaat. Etteütlus. Lugesipäeviku täitmine.

Keeleteadmised A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab. B1.1–B1.2 Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist. Grammatika (PRÕK 2023): nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses, suur ja väike algustäht, omadussõnade võrdlusastmed (sh lühike ülivõrre), verbi rektsoon, i-mineviku tegusõnad ja nende rektsoon, tingiv kõneviis, umbisikuline tegumood, lõpetamata ja lõpetatud tegevus (sihitise käänded), arvsõna vormid, liide -gi/-ki, kaassõnad.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogialegi tuginedes, korrates ja drillivaid harjutusi tehes. Kasuks tulevad seosed emakeelega ja teiste õpitud keeltega. Vt lähemalt Keeleteadmised või ptk 5.
---	---

Soovituslikud õppematerjalid

Pipar, Pille 2019. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile. 6. klass 1. osa*. Tallinn: Koolibri.

Pipar, Pille 2019. *Teele. Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile. 6. klass 2. osa*. Tallinn: Koolibri.

Mangus, Inga; Simmul, Merge 2017. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeelega kooli 6. klassile*. Tallinn: Kirjatark.

Urmet, J., Vanamölder, L. 2021. *Kirjanduse õpik 6. klassile I*. Tallinn: Avita.

Ojamets, M. 2012. *Lihtne lugemine. Lugemisoskust arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.

Tagasi Kooli e-tunnid <https://etunnid.tagasikooli.ee/>

Soovituslik ilukirjandus (PRÕK 2023): Ene Sepp „Jagatud suvi“, Ilmar Tomusk „Inglid kuuendas b-s“, Silvia Rannamaa „Kadri“, Andrus Kivirähki jutud, Aino Pervik „Kallis härra Q“, Mihkel Ulman, Kati Saara Vatmann „Röövlirahnu Martin“, Reeli Reinaus „Vanalinna detektiivid. Mustpeade maalid“, Helen Käit „Kristiine poisid tegutsevad“

Soovituslikud filmid (PRÕK 2023): „Seltsimees laps“, „Vehkleja“, „Lapsmasin“

4. III kooliaste. Õppeaine „Eesti keel teise keelena ja kirjandus“

III kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

- 1) mõistab konkreetset ja abstraktsel teemal tekste;
- 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel;
- 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti;
- 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel;
- 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;
- 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
- 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.

Õpitulemused

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilaste head saavutust.

Keeleoskus. Õppija

- kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;
- saab aru erineva pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisistust;
- jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;
- jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleem artiklite arutluskäiku;
- loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;
- suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;
- osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;
- peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;
- kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;
- kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;
- kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;
- valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- valdab grammatika tarindeid;
- hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
- ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- järgib õigekirjareegleid.

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused põhikooli lõpus (osaoskuste täpsustatud õpitulemused on esitatud iga klassi ainekavas õppetegevuste all).

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
Hea õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1
Väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.2

Kultuuritundmine. Õppija

- on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- teadvustab ja võrdleb kultuuride argielulisi erinevusi ja sarnasusi;
- tunneb ja väärtustab Eesti riiklikke tähtpäevi ja nendega seotud traditsioone;
- leiab lisateavet eri kultuuride tundmaõppimiseks.

Õpioskused. Õppija

- töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- kasutab eestikeelseid internetiallikaid info otsimiseks ning Eesti Keele Instituudi keelevara (nt Sõnaveeb jm sõnaraamatuid);
- hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Digipädevus. Õppija

- sõnastab oma teabevajaduse ja rakendab sobivaid infootsingu võtteid.
- analüüsib, võrdleb ja hindab leitud andmeid, infot ja digisisu ning nende allikate usaldusväärsust.
- jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi.
- panustab meeskonna koostöösse digikeskkonnas, võttes erinevaid rolle ning osaledes ühises otsustamises ja digisisu loomises: loob vajaduspõhise koostöögrupi sobivas veebikeskkonnas; loob erinevat digisisu koostöös; annab kaasõppijate loodud digisisule tagasisidet.
- tunneb digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisharjumusi ning järgib neid.
- loob, toimetab ja kombineerib digisisu erinevates formaatides: vormindab arvutiga tekste (nt avaldus, CV, loov- ja uurimistöö) kooli vormistusjuhendi põhjal; kasutab õigekirjakontrolli; loob andmete kogumiseks veebipõhise küsimustiku, teeb küsitluse ning analüüsib kogutud andmeid; loob slaidiesitluse etteantud kriteeriume järgides.
- järgib digisisu luues ja kasutades autoriõiguse põhimõtteid ja litsentsitingimusi: teab, mis on plagiaat ehk loomevargus ja oskab sellest hoiduda; viitab korrektselt kasutatud materjalidele (kooli vormistusjuhendi järgi).
- on teadlik digitehnoloogia kasutamisega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest ning oskab neid riske ennetada. Õppija oskab küberkiusamist märgata ja sellele adekvaatselt reageerida.

vt lähemalt <https://digipadevus.ee/oppija-digipadevusmudel/hindamiskriteeriumid/>

Õppesisu

Jätkatakse I ja II kooliastmes alustatud alateemade spiraalset käsitlemist, lähtudes õppijate üldpädevusest, laiendades nende keelepagasit ja arendades keelekasutuse täpsust ja soravust.

1) **Mina ja teised.** Võimed (inimeste tugevad ja nõrgad küljed, anded, võimete arendamine, õpioskused ja -harjumused); inimestevahelised suhted (sõprus, armastus, positiivsete ja negatiivsete tunnete väljendamine, koostöö, heategevus, sallivus); virtuaalne suhtlemine (eelised ja puudused; suhtluskeskkonnad- ja suhtlusportaalid, foorumid, MSN ja e-post jmt).

2) **Kodu ja lähiümbrus.** Kodu ja lähiümbruse korrashoid (nt trepikoja, aia, suvekodu, pargi, kooliümbruse korrashoid); käitumine koduümbruses ja looduses (nt käitumistavade järgimine koduümbruses, naabritega suheldes; looduses viibimise kombed, looduslood; keskkonnasäästlikkus; turvalisus (nt kodu,

koduümbruse turvalisus, turvasüsteemid, naabrivalve); peretraditsioonid (nt ühised ettevõtmised, sündmuste tähistamine).

3) **Kodukoht Eesti.** Eesti geograafiline kaart; haldusjaotus; looduskaitse; Eesti vaatamisväärsused.

4) **Riigid ja nende kultuur.** Maailmajaod, maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära, looduskauhid kohad, loodusnähtused.

5) **Igapäevaelu. Õppimine ja töö.** Tervislik eluviis (nt toitumine, ravimid ja ravimine, haigused, esmaabi); raha (nt isiklikud kulutused, taskuraha); hädaolukorrad (nt suhtlemine päästeteenistusega: politsei, tuletõrje, kiirabi; hoiatamine, teavitamine ja tegutsemine hädaolukorras); arstiabi (nt meditsiinasutuses, apteegis); edasiõppimine (kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus); õpilasvahetus (nt koolide või riikide vahel); meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet, nendest saadav kasu ja võimalikud ohud).

6) **Vaba aeg.** Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reisid teistesse maadesse; vaba aja veetmise viisid.

Õppetegevused

Ka III kooliastmes arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, pöörates tähelepanu ka keelekasutuse strateegiate (nt parafraseerimine, selgituse palumine) arendamisele.

Tunnis suheldakse eranditult eesti keeles ja eesti keelt kasutatakse aktiivselt ka keelekeskkonnas (nt muuseumitunnid, õppereisid, õpilasvahetus, e-tunnid), kultuuriüritustel, projekti- ja huvitegevustes. See kasvatab õppijate sisemist motivatsiooni eesti keelt õppida. Õppetöös loetakse eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kuulatakse ja vaadatakse päevakajalisi raadio- ja telesaateid. Vaadatakse eakohaseid dokumentaal- ja mängufilme. Kirjutamisoskuse arendamiseks tehakse muu hulgas eri liiki loovtöid. Õppijad analüüsivad nii kaasõppija kui ka iseenda keelekasutust, aga ka keelte ja kultuuride sarnasusi ja erinevusi. Õpitakse väärtustama arvamuste mitmekesisust, arvestama erinevaid seisukohti ja avaldama oma arvamust.

Aineõpetajate roll õppijate suhtluspädevuse arendamisel on väga suure tähtsusega, sest ainealane eesti keele oskus areneb eelkõige eestikeelses aineõppes. Samas võimaldab aine- ja keeleõpetajate koostöö nt lõimingulistest projektides või õppekäikudel eesti keele omandamist veelgi tõhustada.

Oluline on kavandada õppetegevusi (sh digioskusi nõudvaid), mis toetavad põhikooli loovtöö koostamist ja tulemuste esitamist ning e-tasemetööde ja e-eksamite sooritamist.

Kultuuridevahelise pädevuse arendamiseks lõimitakse eri kultuure kõrvutavaid õppetegevusi kõikide osaoskuste õpetamisega.

Vaata lisaks [PRÕK 2023 metoodilisi soovitusi III kooliastme õpitulemuste saavutamiseks](#).

Osaoskuste arendamiseks sobivad:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ning lugemine, sh meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide eesmärgipärane kasutamine (nt intervjuud; uudised, audioraamatud);
- 3) info otsimine eestikeelsetest allikatest (nt käsiraamatud, meediaväljaanded, Internet);
- 4) suulised ettekanded (nt rühmatööde ja iseseisva lugemise kokkuvõtted);
- 5) erinevad rolli-, suhtlus- ja sõnavaramängud (nt „Alias”);
- 6) loovtööd (nt luuletused, kirjandid, isiklikud kirjad, teadaanded, kuulutused);
- 7) projektitööd (nt ajalehe koostamine, näitemäng);
- 8) põhikooli loovtöö koostamist toetavad tegevused (nt referaadi koostamine, kokkuvõtte kirjutamine, tekstist olulise teabe leidmine);
- 9) keelekeskkonnas täidetavad ülesanded (nt õppekäikude tegevused);
- 10) e-õpe (nt ülesanded Opiqu keskkonnas, Google Classroomis).

Klasside ainekavades on õppetegevustega paralleelselt esitatud osaoskuste õpitulemused tasemeti. See loob seose arendatavate oskuste ja selleks sobivate õppetegevuste vahel ning annab õpetajale parema ülevaate osaoskuse arengust.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse TAGi põhikooli õppekavas sätestatud põhimõtetest. Õpilasele selgitatakse, et hindamine on õppe loomulik osa ning selleks kasutatakse erinevaid viise: kokkuvõtvat hindamist (nt kontrolltöö) ja kujundavat hindamist (nt õpetaja/kaasõpilase tagasiside, enesehinnang). Õppeperioodi alguses antakse õppijatele ülevaade hinnatavatest oskustest (õpitulemustest), aga ka hindamise erinevatest viisidest ja nende kasutamise põhimõtetest. Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, võiks teha nt kooliaasta alguses diagnoostestina (nt õpperühma keeleoskustaseme esmaseks määratlemiseks, õpetaja töökava kohandamiseks) ja/või õppeaasta lõpus õpitulemuste kontrollimiseks.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes tagasisidet eelkõige selle kohta, mida õpilane on hästi teinud. Sõltuvalt osaoskusest ja ülesande eesmärgist valitakse kas üks või mitu hinnatavat aspekti. Näiteks võib seletuskirja kirjutamisel hinnata selle eesmärgipärasust, vormistuse asjakohasust ja keelelist mõistetavust. Rühmatööülesanne annab võimaluse hinnata lisaks keeleoskuse aspektidele ka koostööoskust ja digioskusi.

Õppijaid kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust iseseisvalt eesmäärke seada ning nende alusel oma õppimist ja käitumist analüüsida. Eesmärk on, et õpilased analüüsivad, mida nad on enda arvates hästi omandanud/sooritanud ja mille omandamiseks/sooritamiseks peavad veel tööd tegema. Selleks valitakse õpetaja juhendamisel sobivad töövormid ja kriteeriumid, mis võimaldavad õppijatel oma tööd analüüsida, aga ka oma keelekasutusvigu märgata ja parandada, mis on B2-tasemele iseloomulik. Eneseanalüüsi oskuse arendamisel on abiks Eesti Euroopa keelemapp.

4.1. Seitsmenda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh 1 tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada. Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [kirjanduse töökavas](#).

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 7. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	B1.1	A2.2	A2.2	A2.2
Hea õpitulemus	B1.2	B1.1	B1.1	B1.1
Väga hea õpitulemus	B2.1	B1.2	B1.2	B1.2

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Empaatilised suhted eakaaslaste ja lähikondsetega. Virtuaalse suhtlemise viisid ja reeglid. Kiusamisvaba kool. Viisakas käitumine kui sotsiaalne norm.	Väärtused ja kõlblus. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja lähiümbruse korrashoid (tööriistad, kodu remont, Tartu heakord). Keskkonnasäästlik liiklus Tartus. Turvaline kodu, õnnetused ja nende ennetamine. Pere argi- ja pidupäevad. Ebatavalised lemmikloomad.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus.
Kodukoht Eesti. Eesti geograafiline kaart ja haldusjaotus. Eesti loodus. Teater, film ja meedia. Postimees Juunior. Tuntud kultuuritegelasi.	Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Keskkond ja jätkusuutlik areng.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Riigid ja nende kultuur. Euroopa riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära. Lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse. Käitumine võõras olukorras ja kultuuris. Laulu- ja tantsupeo traditsioon Eestis. Usk ja uskumused eri kultuurides.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Füüsiline ja vaimne tervis (liikumine, toitumine, tervise jälgimine ja kontroll); raha kulutamine (kodused väljaminekud, koolilapse taskuraha, heategevus); hädaolukorrad liikluses; arstiabi (teismee terviseprobleemid); tarkuse allikad (internet, raamatud, kool, inimesed, õppekäigud, õpilasvahetus). Uudised, teated, kuulutused, reklaam	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus.
Vaba aeg. Reisimine Euroopas (matka)autoga (marsruudi kavandamine, reisiks pakkimine, tegevused reisil). Vaba aja veetmine Tartus, Tartu muuseumid.	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Õppetegevused

Väga heal tasemel (B2.1) õpperühmale vaata lisaks [tabelit PRÖK 2023 soovitustega õppematerjalide ja -keskkonna laiendamiseks](#).

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine B1.1 (rahuldav) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldest, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav. B1.2 (hea tase) Saab kuuldest aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudises, reportaažis, intervjuus, ettekandes, filmis) ning kõne on selge ja üldkeelne. B2.1 (väga hea tase) Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsel teemal, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejaid on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Eakohaste tekstide kuulamine tuttavalt teemal. Lausete ja piltide kuuldu põhjal järjestamine. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide/vastuste valimine. Suuliste tööjuhiste järgimine. Kuuldu põhjal arvamuse avaldamine, dialoogide mudeldamine, kokkuvõtte tegemine, lünkade täitmine. Kõneleja meeleolu ja tunnete märkamine. Tekstid on autentset: kuuldemängud (nt raadioteater.err.ee), anekdoodid, reisilood, teadaanded, uudised, teemakohased videoklipid, telesaated ja filmid (nt "Väikelinna detektiivid", "Seltsimees laps", vt ka jupiter.ee), kooliraadio saated, luuletused. Eri teemade käsitlemiseks vt ka Tagasi Kooli e-tunde
Lugemine A2.2 (rahuldav tase) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel. Ajaviitelugemine. Mõistab piisavalt, et lugeda lühikesi, lihtsaid lugusid ja koomikseid, milles kirjeldatakse tuttavaid, konkreetseid olukordi ja kasutatakse sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab olulisemat lühikestes ajakirjaartiklites või teejuhtides, mis käsitlevad konkreetseid igapäevateemasid (nt hobid, sport, ajaviitetegevus, loomad). B1.1 (hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke. Ajaviitelugemine. Mõistab jutustuses, juhistes, ajakirjaartiklites kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi, milles on kasutatud sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse juhtunud sündmusi ja osaliste kogemusi või avastusi. Mõistab sündmustikku jutustustes, lihtsamates romaanides ja koomiksides, millel on selge süžee ja milles on kasutatud sageli esinevaid sõnu, kui on võimalik kasutada sõnaraamatut. B1.2 (väga hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noorte mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid).	Eakohasest tekstist konkreetse teabe leidmine (valikvastused, tabeli/lünkade täitmine, sobitamine, lühivastusega küsimused jm). Tekstilõikude järjestamine. Loetu põhjal arvamuse avaldamine, kokkuvõtte tegemine. Autori/tegelase meeleolu ja tunnete märkamine. Teksti mõtte/sõnumi leidmine. Jutustuse tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine. Jutustuse sündmuste järjestamine (nt ajateljel), loo edasise tegevustiku äraarvamine. Jutustuse kava koostamine. Lihtsatel diagrammidel esitatud andmete mõistmine ja võrdlemine. Teabe leidmine internetist. Tekstid on autentset või väheste kohandustega: jutustused, luuletused, vanasõnad, kuulutused, reklaamid, uudised, blogid, infovoldikud, kirjad, diagrammid, ajalehe- ja ajakirjaartiklid (Postimees, Juunior, Minu Maaailm, Imeline Teadus, Imeline Ajalugu).

Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevat laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks. Ajaviitelugemine. Mõistab olulisemat raamatuid, filme, kontserte jms käsitlevatest ajalehe- või ajakirjaartiklitest, mis on kirjutatud laiale lugejaskonnale. Mõistab lihtsamaid luuletusi ja laulusõnu, mis on selgesõnalised ja lihtsa stiiliga.	
Rääkimine A.2.2 (rahuldav tase) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemadel, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisonavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist. B1.1 (hea tase) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon. B1.2 (väga hea tase) Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisonavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	Suuline suhtlus Rolli-, laua-, sõna-, liikumismängud jm. Intervjuu, küsitlus (nt mängulises telesaates). Infolünga ülesanded. Arutlusülesanded (nt probleemsete olukordade lahendamine, võrdlused isikliku kogemusega, vaadatud filmi arutelu). Vastastikune tagasiside õppetevustele. Suuline esitus Pildi kirjeldamine (inimesed, esemed, kohad, tegevused). Loetud raamatu, vaadatud filmi tutvustamine-soovitamine. Lühinäidend, lugude jutustamine (nt aheljutustamine). Rühmatöö tulemuste (nt plakati) tutvustamine. Lühiettekanne.
Kirjutamine A2.2 (rahuldav tase) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid). B1.1 (hea tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus). B1.2 (väga hea tase) Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	Lugemis- ja kuulamispäeviku täitmine. Jutustuse kirjutamine. Jutustusele (uue) lõpu kirjutamine. Piltide või pildiseeria põhjal loo kirjutamine. Sündmuste ja kogemuste vahendamine blogipostituses või kirjas. Kuulutuse, teadaande koostamine. Ümberjutustus, kokkuvõte. Etteütlus.

Keeleteadmised

A2.1–A2.2 Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

B1.1–B1.2 Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogiale tuginedes, korrates. Algab eesti keele struktuuri ja funktsioonide süsteemsem käsitlemine õppija keeleteadlikkuse arendamiseks. Abiks on seosed emakeelega ja teiste õpitud keeltega. Vt lähemalt lisa [Keeleteadmised](#) või ptk 5.

Soovituslikud õppematerjalid

Bobõlski, R., Puksand, H. 2012. *Peegel I. 7. Klassi eesti keele õpik*. Tallinn: Koolibri.

Kivisilla, V., Ratassepp, P., Rooste, J. 2011. *Labürint I. Kirjanduse õpik 7. klassile*. Tallinn: Avita.

Mangus, I. Simmul, M. 2021. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile, 7. klass*. Tallinn: Kirjatark.

Ratassepp, P. 2017. *Eesti keele õpik 7. klassile. Sõnadest tekstini I, II*. Tallinn: Avita.

Siirak, Aino 2014. *Eesti keele õpik vene õppekeelega kooli 7. klassile*. Tallinn: Koolibri.

Ojamets, M. 2012. *Lihtne lugemine. Lugemisoskust arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.

Ojamets, M. 2016. *Asjalik lugemine. Teabetekstide lugemise ülesandeid põhikooli viimases astmes*. Tallinn: Koolibri.

Tagasi Kooli e-tunnid <https://etunnid.tagasikooli.ee/>

Soovituslik ilukirjandus

Tüvitekstid 3. kooliastmes (PRÕK 2023): A. Kitzberg, „Libahunt“; A. Kivirähk, „Rehepapp“; F. R.

Kreutzwald, „Kalevipoeg“ (katkendeid); O. Luts, „Kevade“; A. H. Tammsaare, „Kõrboja peremees“; E. Vilde, „Pisuhänd“.

Aidi Vallik „Kuidas elad, Ann?“ või Anne Frank „Anne Franki päevik“, katkendid raamatutest A. Valliku „Kuidas elad Ann?“, M. Otava „Priska“, Helga Nõu „Pea suu!“

Kaasaegsete autorite luulelooming: Liisi Ojamaa, Triin Tasuja, Andra Teede jt

Soovituslikud filmid ja saated

„Väikelinna detektiivid“, „Seltsimees laps“, „Ristumine peateega“, reisisaade Jaan Tättega „Minemine“

4.2. Kaheksanda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh 1 tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada. Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [kirjanduse töökavas](#).

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 8. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
Väga hea õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Klassikoosolek (info täpsustamine, arutamine ja vahendamine, hääletamine, esindajate valimine esinduskogudesse). Klassi ja kooli maine kujundamine. Suhted eakaaslaste ja lähikondsetega, koostöö. Viisakas käitumine avalikus ruumis. Tunnete väljendamine.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus.
Kodu ja lähiümbrus. Kaasav eelarve koolis. Turvaline kool. Heakord koolis.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng.	Ettevõtlikkuspädevus, matemaatikapädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus.
Kodukoht Eesti. Eesti geograafiline kaart ja haldusjaotus. Loodushoid ja Eesti looduskaunid kohad. Kirjandus, teater, film. Tuntud kultuuritegelasi (elu ja looming). Kultuuritraditsioonid Eestis.	Kultuuriline identiteet. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalne pädevus, enesemääratluspädevus.
Riigid ja nende kultuur. Eri rahvused ja keeled Eestis. Lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse. Usk ja uskumused eri kultuurides. Mõne huvipakkuva riigi looduslik ja kultuuriline eripära (olemasolevates õpikutes käsitus puudub).	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalne pädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele. Koolikeskkond (kodukord, kooliruumid). Eesti kool läbi aegade. Tervislik eluviis ja arstiabi (haiguste ennetamine, ravimid ja ravimine, haigused, esmaabi, apteegis). Ohutu liiklus, orienteerumine linnaruumis. Uudised, teated, kuulutused, reklaam. Õppekäigud.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskkond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalne pädevus.

Vaba aeg. Reisimine Eestis (marsruudi kavandamine, reisiks valmistumine, tegevused reisil). Vaba aja veetmine pere ja klassiga, muuseumid, kultuurisündmused, sportlikud tegevused.	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.
--	---	--

Õppetegevused

Väga heal tasemel (B2.1) õpperühmale vaata lisaks [tabelit PRÕK 2023 soovitustega õppematerjalide ja -keskkonna laiendamiseks.](#)

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine B1.1 (rahuldav tase) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav. B1.2 (hea tase) Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudises, reportaažis, intervjuus, ettekandes, filmis) ning kõne on selge ja üldkeelne. B2.1 (väga hea tase) Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsel ja abstraktsel teemal, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejaid on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Eakohaste tekstide kuulamine tuttavatel teemadel. Lausete ja piltide kuuldu põhjal järjestamine. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide/vastuste valimine. Suuliste tööjuhiste järgimine. Kuuldu põhjal arvamuse avaldamine, dialoogide mudeldamine, kokkuvõtte tegemine, lünkade täitmine. Kõneleja meeleolu ja tunnete märkamine. Tekstid on autentseid: kuuldemängud (nt raadioteater.err.ee), anekdoodid, reisilood, teadaanded, uudised, teemakohased videoklipid, telesaated (vt nt err.ee, jupiter.ee) ja dokumentaal- ja mängufilmid (nt "Kevade", "Suvi", "Vehkleja", vt lisaks efis.ee), kooliraadio saated, luuletused.
Lugemine B1.1 (rahuldav tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke. Ajaviitelugemine. Mõistab jutustuses, juhistes, ajakirjaartiklites kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi, milles on kasutatud sageli esinevaid argikeelseid sõnu. Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse juhtunud sündmusi ja osaliste kogemusi või avastusi. Mõistab sündmustikku jutustustes, lihtsamates romaanides ja koomiksides, millel on selge süžee ja milles on kasutatud sageli esinevaid sõnu, kui on võimalik kasutada sõnaraamatut. B1.2 (hea tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud	Eakohasest tekstist konkreetse teabe leidmine (valikvastused, tabeli/lünkade täitmine, sobitamine, lühivastusega küsimused jm). Tekstilõikude järjestamine. Loetu põhjal arvamuse avaldamine, kokkuvõtte tegemine. Autori/tegelase meeleolu, tunnete, hoiakute märkamine. Teksti mõtte/sõnumi leidmine. Jutustuse tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine. Jutustuse sündmuste järjestamine (nt ajateljel), loo edasise tegevustiku äraarvamine. Jutustuse kava koostamine. Luuleteksti analüüs (nt peamõtte, kõnekujundid). Lihtsatel diagrammidel esitatud andmete mõistmine ja võrdlemine. Teabe leidmine internetist. Tekstid on valdavalt autentseid: jutustused, luuletused, vanasõnad, kuulutused, reklaamid, uudised, blogid,

ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks. Ajaviitelugemine. Mõistab olulisemat raamatuid, filme, kontserte jms käsitlevatest ajalehe- või ajakirjaartiklitest, mis on kirjutatud laiale lugejaskonnale. Mõistab lihtsamaid luuletusi ja laulusõnu, mis on selgesõnalised ja lihtsa stiiliga. B2.1 (väga hea tase) Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb lüües, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut. Ajaviitelugemine B2. Suudab suurel määral iseseisvalt lugeda ajaviiteks erinevaid tekste (nt ajakirju, selgesõnalisemaid romaane, ajalookirjandust, elulugusid, reisikirju ja -juhte, laulusõnu, luulet) ja kohandada lugemiskiirust ja -viisi tekstile sobivaks, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid. Suudab lugeda selgepiirilise sündmustikuga ning selge sõnastusega kirjandusteoseid, eeldusel et on piisavalt aega ja saab kasutada sõnaraamatut.	infovoldikud, juhendid, tooteinfo, kirjad, diagrammid, ajalehe- ja ajakirjaartiklid, sh arutlevad.
Rääkimine B1.1 (rahuldav tase) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon. B1.2 (hea tase) Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust. B2.1 (väga hea tase) Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesisest sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	Suuline suhtlus Rolli-, laua-, sõna-, liikumismängud jm. Intervjuu, küsitlus (nt mängulises telesaates). Infolünga ülesanded. Arutlusülesanded (nt probleemsete olukordade lahendamine, võrdlused isikliku kogemusega, vaadatud filmi, loetud jutustuse/raamatu arutelu). Arutelu koosolekul, nt eri seisukohtade ja ettepanekute kaalumise. Vastastikune tagasiside õppetegevustele. Suuline esitus Pildi kirjeldamine (inimesed, esemed, kohad, tegevused). Loetud raamatu, vaadatud filmi tutvustamine-soovitamine. Lühinäidendi esitamine, lugude jutustamine (nt aheljutustamine). Rühmatöö tulemuste (nt plakati) tutvustamine. Lühiettekanne. Sõnavõtt koosolekul. Huviväärsuste tutvustamine-soovitamine.

Kirjutamine B1.1 (rahuldav tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus). B1.2 (hea tase) Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist. B2.1 (väga hea tase) Kirjutab seotud tekste (nt seletuskiri, uudis, kommentaar) konkreetsetel ja üldisematel teemadel. Põhjustab oma seisukohti ja eesmärgi. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Lugemis- ja kuulamispäeviku täitmine. Jutustuse kirjutamine. Jutustusele (uue) lõpu kirjutamine. Piltide või pildiseeria põhjal loo kirjutamine. Sündmuste ja kogemuste vahendamine blogipostituses või kirjas. Lühikirjandi, ümberjutustuse, kokkuvõtte, etteütluse kirjutamine. Filmi ja raamatu tutvustuse kirjutamine. Kuulutuse, teadaande, ürituse kava koostamine. Üritust, sündmust kajastava uudise kirjutamine. Koosoleku protokoll koostamine. Avalduse, seletuskirja kirjutamine.
Keeleteadmised B1.1–B1.2 Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist. B2.1–B2.2 Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogiale tuginedes, korrates. Algab eesti keele struktuuri ja funktsioonide süsteemsem käsitlemine õppija keeleteadlikkuse arendamiseks. Abiks on seosed emakeelega ja teiste õpitud keeltega. Vt lähemalt Keeleteadmised

Soovituslikud õppematerjalid

Mangus, I., Simmul, M. 2021. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile, 8. klass*. Tallinn: Kirjatark.

Siirak, A. 2015. Eesti keele õpik vene õppekeelega kooli 8. klassile, 1. osa. Tallinn: Koolibri.

Siirak, A. 2015. Eesti keele õpik vene õppekeelega kooli 8. klassile, 2. osa. Tallinn: Koolibri.

Bobõlski, R., Puksand, H. 2020. *Peegel 2. 8. Klassi eesti keele õpik*. Tallinn: Kivisilla, V., Ratassepp, P., Rooste, J. 2021. *Labürint. Kirjanduse õpik 8. klassile*. Tallinn: Avita.

Aruvee, M. 2022. *Labürint. Kirjanduse töövihik 8. klassile*. Tallinn: Avita.

Koolibri.

Ojamets, M. 2012. *Lihtne lugemine. Lugemisoskust arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.

Ojamets, M. 2016. *Asjalik lugemine. Teabetekstide lugemise ülesandeid põhikooli viimases astmes*. Tallinn: Koolibri.

Tagasi Kooli e-tunnid <https://etunnid.tagasikooli.ee/>

Soovituslik ilukirjandus

Tüvitekstid 3. kooliastmes (PRÕK 2023): A. Kitzberg, „Libahunt“; A. Kivirähk, „Rehepapp“; F. R. Kreutzwald, „Kalevipoeg“ (katkendeid); O. Luts, „Kevade“; A. H. Tammsaare, „Kõrboja peremees“; E. Vilde, „Pisuhänd“.

Tervikteosed: Diana Leesalu „Mängult on päriselt“ või Oscar Wilde „Õnnelik Prints“ või Helga Nõu „Pea suu“ või „Tõmba uttu“.

Soovituslikud filmid: „Kevade“, „Suvi“, „Vehkleja“

4.3. Üheksanda klassi ainekava

Õppemaht 5 tundi nädalas (sh 1 tund kirjandust), 175 tundi aastas. Eesti keele oskuse arengut toetab eestikeelne aineõpe.

Õpitulemused

Osaoskuste õpitulemused tasemeti on esitatud õppetegevuste tabelis, mis aitab õpetajal töökava koostada ja hindamist kavandada.

Keeleoskuse tasemed e täpsustatud õpitulemused 9. klassi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
Hea õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1
Väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.2

Õppesisu

Kirjanduse õppesisu on kirjeldatud [töökavas](#).

Õppesisu	Läbivad teemad, mida saab õppesisuga lõimida	Üldpädevused, mida saab õppesisuga lõimida
Mina ja teised. Võimed ja eeldused edasiõppimiseks, kutsesobivus, edasiõppimisplaanid. Suhted eakaaslaste ja lähikondsetega, toetamine ja julgustamine. Konfliktid kodus ja mujal ning nende vältimine ja lahendamine. Tunnete, suhtumise, arvamuse, rahulolematuse, kahtluse väljendamine. Heategevus.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond. Tervis ja ohutus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, digipädevus, ettevõtlikkuspädevus, matemaatikapädevus.
Kodu ja lähiümbrys. Loomapidamine. Turvaline koduümbrys, naabrivalve. Turvaline liiklemine, elektrisõidukid liikluses jmt. Viisakas käitumine koduümbruses.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus.	Ettevõtlikkuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus.
Kodukoht Eesti. Integreeritud võrdlevalt teistesse teemadesse laiemas kontekstis (Euroopa ja maailm).	Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, enesemääratluspädevus.

Riigid ja nende kultuur. Eesti ja Euroopa riigid (põhiandmed, sümboolika, huvitavad faktid jm võrdlevalt Eestiga). Kombed ja käitumine eri kultuurides. Keskkonnasäästlikkus ja kliimaprobleemid. Tuntud isikuid lähedalt ja kaugelt. Lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse.	Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Ametid (tööülesanded, vajalikud isikuomadused, töövahendid jm). Edasiõppimise võimalused ja tingimused Tartus. Sisseastumine (avaldus, vestlus). Eksamid ja nendeks valmistumine. Nutiseadmed ja virtuaalne suhtlemine, eelised ja ohud. Nutisõltuvus. Kodukorra reeglid koolis. Raha ja õpilase vajadused. Reklaami mõju. Ilmastik ja tervis (nt külmumine, päikesepõletus). Uudised Eestist ja laiast maailmast. Õppekäigud.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon. Keskkond ja jätkusuutlik areng.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, digipädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.
Vaba aeg. Reisimine (reisiks valmistumine, tegevused reisil, probleemid ja nende lahendamine). Harrastused, sh ekstreemsed.	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Õppetegevused

Väga heal tasemel (B2.2) õpperühmale [vaata lisaks tabelit PRÕK 2023 soovitud õppematerjalide ja -keskkonna laiendamiseks.](#)

Osaoskus, õpitulemused tasemeti	Soovituslikud õppetegevused ja praktilised tööd
Kuulamine B1.2 (rahuldav tase) Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudises, reportaažis, intervjuus, ettekandes, filmis) ning kõne on selge ja üldkeelne. B2.1 (hea tase) Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsel ja abstraktsel teemal, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejaid on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest. B2.2 (väga hea tase) Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.	Eakohaste tekstide kuulamine tuttavatel teemadel. Lausete ja piltide kuuldu põhjal järjestamine. Kuuldud teksti põhjal sobivate piltide/vastuste valimine. Suuliste tööjuhiste järgimine. Kuuldu põhjal arvamuse avaldamine, dialoogide mudeldamine, kokkuvõtte tegemine, lünkade täitmine. Kõneleja meeleolu ja tunnete märkamine. Tekstid on autentseid: kuuldemängud (nt raadioteater.err.ee), reisilood, teadaanded, uudised,

	teemakohased videoklipid, telesaated (vt nt err.ee, jupiter.ee) ja dokumentaal- ja mängufilmid (nt "Hukkunud Alpinisti hotell", "August 1991", vt lisaks https://jupiter.err.ee/filmid).
Lugemine B1.2 (rahuldav tase) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstitid, mugandatud ilukirjandustekstitid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks. Ajaviitelugemine. Mõistab olulisemat raamatuid, filme, kontserte jms käsitlevatest ajalehe- või ajakirjaartiklitest, mis on kirjutatud laiale lugejaskonnale. Mõistab lihtsamaid luuletusi ja laulusõnu, mis on selgesõnalised ja lihtsa stiiliga. B2.1 (hea tase) Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb ladusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut. B2.2 (väga hea tase) Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega. Ajaviitelugemine B2. Suudab suurel määral iseseisvalt lugeda ajaviiteks erinevaid tekste (nt ajakirju, selgesõnalisemaid romaane, ajalookirjandust, elulugusid, reisikirju ja -juhte, laulusõnu, luulet) ja kohandada lugemiskiirust ja -viisi tekstile sobivaks, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid. Suudab lugeda selgepiirilise sündmustikuga ning selge sõnastusega kirjandusteoseid, eeldusel et on piisavalt aega ja saab kasutada sõnaraamatut.	Eakohasest tekstist konkreetse teabe leidmine (valikvastused, tabeli/lünkade täitmine, sobitamine, lühivastusega küsimused jm). Tekstilõikude järjestamine. Loetu põhjal arvamuse avaldamine, kokkuvõtte tegemine. Autori/tegelase meeleolu, tunnete, hoiakute märkamine. Teksti mõtte/sõnumi leidmine. Jutustuse tegelaste ja tegevustiku kirjeldamine. Jutustuse sündmuste järjestamine (nt ajateljel), loo edasise tegevustiku äraarvamine. Jutustuse kava koostamine. Lihtsatel diagrammidel esitatud andmete mõistmine ja võrdlemine. Teabe leidmine internetist. Tekstitid on autentsed: jutustused, kuulutused, reklaamid, uudised, blogid, infovoldikud, juhendid, tooteinfo, kirjad, diagrammid, ajalehe- ja ajakirjaartiklid, sh arutlevad.
Rääkimine B1.2 (rahuldav tase) Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsioon- ja rõhuvead ei häiri suhtlust. B2.1 (hea tase) Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesisest sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik. B2.2 (väga hea tase) Väljendab ennast selgelt, suudab esineda	Suuline suhtlus Rolli-, laua-, sõnamängud jm. Intervjuu, küsitlus (nt mängulises telesaates). Infolünga ülesanded. Arutlusülesanded (nt probleemsete olukordade lahendamine, võrdlused isikliku kogemusega, vaadatud filmi, loetud jutustuse/raamatu arutelu). Vastastikune tagasiside õppetegevustele. Suuline esitus Pildi kirjeldamine (inimesed, esemed, kohad, tegevused). Loetud raamatu, vaadatud filmi

pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest, kui nendele tähelepanu juhitakse. Oskab valida sobiva keeleregistri. Könerütmis ja -tempos on tunda emakeele mõju.	tutvustamine-soovitamine. Lühinäidendi esitamine, lugude jutustamine (nt aheljutustamine). Rühmatöö tulemuste (nt plakati) tutvustamine. Lühiettekanne. Huviväärsuste tutvustamine-soovitamine. Reisimuljete vahendamine.
Kirjutamine B1.1 (rahuldav tase) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus). B1.2 (hea tase) Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist. B2.1 (väga hea tase) Kirjutab seotud tekste (nt seletuskiri, uudis, kommentaar) konkreetsetel ja üldisematel teemadel. Põhjustab oma seisukohti ja eesmärgi. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist. B2.2 (väga hea tase) Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.	Jutustuse kirjutamine. Jutustusele (uue) lõpu kirjutamine. Piltide või pildiseeria põhjal loo kirjutamine. Sündmuste ja kogemuste vahendamine blogipostituses või kirjas. Lühikirjandi, ümberjutustuse, kokkuvõtte, etteütluse kirjutamine. Filmi ja raamatu tutvustuse kirjutamine. Kuulutuse, teadaande, ürituse kava koostamine. Üritust, sündmust kajastava uudise kirjutamine. Avalduse, seletuskirja kirjutamine.
Keeleteadmised (grammatika, sõnavara) B1.1– B1.2 Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist. B2.1–B2.2 Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääriti mõistmist põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.	Keeleteadmisi arendatakse kontekstis, analoogialegi tuginedes, korrates. Algab eesti keele struktuuri ja funktsioonide süsteemsem käsitlemine õppija keeleteadlikkuse arendamiseks. Abiks on seosed emakeelega ja teiste õpitud keeltega. Vt lähemalt Keeleteadmised

Soovituslikud õppematerjalid

- Kitsnik, M. 2004. *Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile, 9. klass*. Tallinn: Ilo.
- Mangus, I., Simmul, M. 2020. *Minu eesti keel. Eesti keele õpik vene õppekeelega koolile, 9. klass*. Tallinn: Kirjatark.
- Bobõlski, R., Puksand, H., Ross, M. 2016. *Peegel 3. 9. klassi eesti keele õpik*. Tallinn: Koolibri.
- Ratassepp, P., Rannaste K., Sinijärv, K. M. 2013, 2023. *Labürint III. Kirjanduse õpik 9. klassile*. Tallinn: Avita.
- Ojamets, M. 2012. *Lihne lugemine. Lugemisoskuste arendavaid ülesandeid põhikoolis*. Tallinn: Koolibri.

Ojamets, M. 2016. *Asjalik lugemine. Teabetekstide lugemise ülesandeid põhikooli viimases astmes*. Tallinn: Koolibri.

Tagasi Kooli e-tunnid <https://etunnid.tagasikooli.ee/>

Soovituslik ilukirjandus: tüvitekstid 3. kooliastmes (PRÕK 2023): A. Kitzberg, „Libahunt“; A. Kivirähk, „Rehepapp“; F. R. Kreutzwald, „Kalevipoeg“ (katkendeid); O. Luts, „Kevade“; A. H. Tammsaare, „Kõrboja peremees“; E. Vilde, „Pisuhänd“.

Tervikteosed: J. Liivi jutustused või valik luuletusi, A. Kivirähk „Rehepapp ehk november“,

G. Suitsu luule, A. Gailiti katkend teosest „Nipernaadi“ ja/või katkend filmist

Luule: A. Alliksaare, Marie Under, H. Visnapuu, B. Alver, D. Kareva, Contra, Jim Ashilevi,

J. Kross, D. Vaarandi, H. Runnel, V. Luik, J. Viiding

E. Vilde „Pisuhänna“ katkendi lugemine

Soovituslikud filmid: „Hukkunud Alpinisti hotell“, „August 1991“, telelavastus „Wikmani poisid“, „November“, „Nipernaadi“, „Indrek“, telelavastus „Pisuhänd“, „Mina olin siin“

5. Kirjandust

Digipädevus. Õppijate hindamiskriteeriumid. <https://digipadevus.ee/oppija-digipadevusmudel/hindamiskriteeriumid/>

Euroopa keelemapp. Kontroll-lehed. https://oppekava.ee/wp-content/uploads/2016/12/Kontroll-lehed_eesti_keeles.pdf

Euroopa keelemapp. Keelepass https://oppekava.ee/wp-content/uploads/2016/12/Euroopa_keelemapp-keelepass.pdf

Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaanne 2023. <https://oppekava.ee/euroopa-keeleoppe-raamdokumendi-sosarvaljaanne-2023/>

Keeleteadmised eesti keel teise keelena. https://oppekava.ee/wp-content/uploads/2016/01/Keeleteadmised_eesti_keel_teise_keelena.pdf

Lisamaterjalid eesti keele õppe diferentseerimiseks <https://hev.edu.ee/index.html%3Fid=15.html>

TAGi põhikooli kirjanduse töökavad

https://drive.google.com/drive/folders/1OKVwLyOY_TSVvxMPTiuLiu84XHPimifw

Õppimist ja arengut toetav hindamine koolikeskkonnas. <https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/>